

နိုင်ငံတကာ မြန်မာသတင်း (ဘီအဲန်အိုင်)
မြန်မာ့ငြိမ်းချမ်းရေးလေ့လာစောင့်ကြည့်ရေး

ခုခံတော်လှန်စစ်နှင့် အမျိုးသမီးများ၏အခန်းကဏ္ဍကို ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း

ဇွန်၊ ၂၀၂၂ခုနှစ်

မာတိကာ

နိဒါန်း

၂

သုတေသန နည်းနာ

၃

နောက်ခံအကြောင်းအရာ

၄

နေ့ဦးတော်လှန်ရေးအတွင်း အမျိုးသမီးပါဝင်မှု အခန်းကဏ္ဍ

၆

တိုက်ပွဲဝင် အမျိုးသမီးများအတွက် စိန်ခေါ်မှုများ

၉

အမျိုးသမီးများ ပါဝင်လာခြင်း၏ အားသာချက်

၁၂

မြို့ပြကျေးလက် သပိတ်လှုပ်ရှားမှုနှင့်လက်နက်ကိုင်လမ်းစဉ် ဘာကွဲသလဲ

၁၅

ခုခံတော်လှန်စစ်နှင့် အမျိုးသမီးများ၏ အခန်းကဏ္ဍ

၁၉

အမျိုးသမီးစစ်သည်တော်များ၏ ကိုယ်တွေ့မှတ်တမ်း

၂၃

သုံးသပ်တင်ပြချက်

၂၅

သုတေသနစာတမ်းအတွက် အင်တာဗျူးများမှ ကောက်နုတ်ချက်များ

၂၆

နိဒါန်း

တိုင်းပြည်လူဦးရေ၏ ၅၂ ရာခိုင်နှုန်းအထိရှိသည့် မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းရှိ အမျိုးသမီးထုကြီးသာ မပါဝင်ခဲ့သော် စစ်အာဏာရှင်စနစ် အမြစ်ပြုတ်ချေမှုန်းရေးအတွက် နွေဦးတော်လှန်ရေးသည် လူထု တော်လှန်ရေးဟု ညွှန်းဆိုရန်ခက်ခဲပါလိမ့်မည်။ “အမျိုးသမီးတွေမပါရင် ဒီတိုက်ပွဲက မအောင်မြင်နိုင် ပါဘူး” ဆိုသည့် အဖြူရောင်ပိတ်စပေါ်မှ အနီရင့်ရင့် ကြွေးကြော်သံစာလုံးများသည် အမျိုးသမီးထု၏ ၂၀၂၁ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီ ၁ ရက်၊ စစ်အာဏာသိမ်းမှုကို ရှေ့တန်းမှ ဝင့်ကြားစွာ ဆန့်ကျင်တော်လှန်ဆဲ ပြယုဂ် ဖြစ်သည်။

မူလကတည်းက အမျိုးသမီး အမျိုးသား တန်းတူအခွင့်အရေး ရရှိရေး၊ ခွဲခြားဆက်ဆံမှုများ ရပ်တန့်ရေး၊ အမျိုးသမီးများအပေါ် ဖိနှိပ်မှုများရပ်တန့်ရေး၊ အိမ်တွင်းအကြမ်းဖက်မှု ရပ်တန့်ရေး စသည့် ဘာသာရေးအရ ခွဲခြားဆက်ဆံခံရမှုများပါမကျန် တွန်းလှန်ရုန်းကန်နေကြရသော အမျိုးသမီး များသည် အာဏာသိမ်းစစ်အုပ်စု၏ အကြမ်းဖက်ဖြိုခွင်းမှုများ၊ ဖမ်းဆီးနှိပ်စက် သတ်ဖြတ်မှုများနှင့် အဓမ္မပြုကျင့်ခံရမှုများ စသော ယုတ်မာရက်စက်သည့် လုပ်ရပ်များကို တရားဥပဒေအထိန်းအကွပ်မဲ့စွာ ပြုမူနေကြသည့်တိုင် ငြိမ်းချမ်းစွာဆန္ဒဖော်ထုတ်လှုပ်ရှားမှုများနှင့် လက်နက်စွဲကိုင် ခုခံတော်လှန်ရေး လှုပ်ရှားမှုကို ကြိုးပမ်းလုပ်ဆောင်နေကြဆဲ ဖြစ်ပါသည်။

ယခုသုတေသနစာတမ်းတွင် စစ်အာဏာရှင်စနစ် အမြစ်ပြုတ်ချေမှုန်းရေး၊ ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီ ပြည်ထောင်စုတည်ဆောက်ရေးအတွက် ဦးတည်နေကြသော နွေဦးတော်လှန်ရေး လှုပ်ရှားမှုများ အတွင်းအမျိုးသမီးများ၏အခန်းကဏ္ဍနှင့် အာဏာသိမ်းစစ်ကောင်စီတပ်အား ရရာလက်နက်စွဲကိုင်ကာ ခုခံတော်လှန်စစ်ဆင်နွှဲနေကြသော ပြည်သူ့ကာကွယ်ရေး အမျိုးသမီးစစ်သည်တော်များအကြောင်း ကို တင်ပြသွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

သုတေသနနည်းနာ

'ခုခံတော်လှန်စစ်နှင့် အမျိုးသမီးစစ်သည်တော်များ၏ အခန်းကဏ္ဍ' စာတမ်းတွင် Burma News International (BNI) ၏ အဖွဲ့ဝင် သတင်းဌာနများ အပါအဝင် Myanmar Peace Monitor မှ နေ့စဉ် မှတ်တမ်းပြုထားသည့် ပြည်တွင်းပြည်ပသတင်းဌာနများတွင် ရေးသားဖော်ပြခဲ့သော သတင်းအချက်အလက်များ၊ ဖြစ်စဉ်ဖြစ်ရပ်များကို အသုံးပြု ကိုးကားထားသကဲ့သို့ မိမိတို့ BNI - Myanmar Peace Monitor ၏ သတင်းထောက်များမှတစ်ဆင့် စာတမ်းအတွက် သီးသန့်တွေ့ဆုံမေးမြန်းထားသော ကချင်၊ ကရင်၊ ကရင်နီ (ကယား)၊ ရခိုင်၊ ရန်ကုန်၊ မန္တလေး၊ စစ်ကိုင်း စသည့်ဒေသများမှ ပြည်သူ့ ကာကွယ်ရေးတပ်ဖွဲ့ဝင်အမျိုးသမီးများ၊ သပိတ်လှုပ်ရှားမှုများတွင်ပါဝင်နေသော အမျိုးသမီး ဦးဆောင်သူများ၊ အရပ်ဘက်နှင့် စစ်ဘက်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်နေကြသော အမျိုးသမီးများ၏ ထင်မြင်ယူဆချက်များ၊ သုံးသပ်ချက်များ၊ အနာဂတ်မျှော်ရည်ချက်များကို စုစည်းတင်ပြထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။

နောက်ခံအကြောင်းတရား

လွဲမှားသည့် အယူအဆ၊ လွဲမှားသည့် လုပ်ရပ်များသည် နှစ်လရှည်ကြာလာသည့်အခါ မှန်ကန်သည့် အယူအဆ၊ မှန်ကန်သည့် လုပ်ရပ်များဖြစ်သည်ဟု လွဲမှားစွာ လက်ခံယုံကြည်သွားစေသည်။ မြန်မာ့လူ့အဖွဲ့အစည်းတွင်သာမက လူ့အသိုက်အဝန်းကြီးတစ်ခုလုံးတွင် အမျိုးသမီးများအပေါ် ဖိနှိပ်မှု၊ ခွဲခြားဆက်ဆံခြင်းခံရမှုများသည်လည်း နှစ်လရှည်ကြာလာခဲ့သည်အတွက် ဖြစ်ရိုးဖြစ်စဉ်တစ်ခုကဲ့သို့ တွေးထင် ယုံကြည်လာကြပါသည်။ သို့နှင့်တိုင် အမျိုးသမီးများကတော့ မိမိတို့အပေါ် ဖိနှိပ်မှု၊ အကြမ်းဖက်ခံရမှု၊ ခွဲခြားဆက်ဆံခံရမှုများကို ခေတ်အဆက်ဆက် တွန်းလှန်လာခဲ့ကြပါသည်။ လူမှုစီးပွားမှ သည် နိုင်ငံရေးဖြစ်စဉ်များအထိ ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်နိုင်သည့် အခန်းကဏ္ဍများတွင် အမျိုးသမီးများကို နေရာပေးနိုင်ဖို့အတွက် လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွင်း တွန်းဆုတ်နေကြဆဲ ဖြစ်ပါသည်။

ကိုလိုနီနယ်ချဲ့နှင့် ဖက်ဆစ်ဂျပန်များ၏ လွှမ်းမိုးအုပ်ချုပ်ခံရခြင်းမှ လွတ်မြောက်ရေးအတွက် တော်လှန်လှုပ်ရှားမှုများမှသည် ခေတ်အဆက်ဆက် စစ်အာဏာသိမ်းမှုနှင့် အာဏာရှင်စနစ် ဆန့်ကျင်ရေး လှုပ်ရှားမှုများ၊ ၁၉၈၈ ခုနှစ် ရှစ်လေးလုံး လူထုအရေးတော်ပုံ၊ ၂၀၀၇ ရွှေဝါရောင်တော်လှန်ရေးနှင့် ၂၀၁၀ ပြည့်နှစ်နောက်ပိုင်း ဖြစ်ပေါ်လာသော အစိုးရများ၏ အုပ်ချုပ်ရေး၊ တရားစီရင်ရေးနှင့် ဥပဒေပြုရေး အစီအမံများအတွင်း အဆီအငေါ်မတည့်မှုများ၊ တရားမျှတခြင်းကင်းမဲ့မှုများကို ဆန့်ကျင် ဆန္ဒဖော်ထုတ်ကြရာတွင် အမျိုးသမီးများ ပါဝင်ခဲ့ကြပါသည်။ စစ်အာဏာရှင်အစိုးရများလက်ထက်တွင် ဖြစ်စေ၊ ရွေးကောက်ခံအစိုးရများလက်ထက်တွင် ဖြစ်စေ မတရားသည့်အမိန့်နှင့် ဥပဒေများ၊ တရားမျှတမှုမရှိသည့် တရားစီရင်ချက်များအပေါ် အမျိုးသမီးအရေး လှုပ်ရှားသူများအနေဖြင့် နှုတ်ဆိုတ်မနေဘဲ ဟစ်ကြွေးတော်လှန်ခဲ့ကြပါသည်။

၂၀၂၁ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီ ၁ ရက်၊ စစ်အာဏာသိမ်းမှု ဆန့်ကျင်သော နွေဦးတော်လှန်ရေးတွင်တော့ မြန်မာ့လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွင်းမှ အမျိုးသမီးထုကြီး၏ ပါဝင်မှုသည် ပိုမို ပေါ်လွင်ထင်ရှားလာခဲ့သည်။ နေအိမ်အတွင်း သံပုံးတီးလှုပ်ရှားမှုများ၊ လမ်းမပေါ်ချီတက်ကာ ဆန္ဒဖော်ထုတ်မှုများမှသည် ရရာလက်နက်စွဲကိုင်ကာ ခုခံတော်လှန်စစ်အတွင်း ရှေ့တန်းထွက်တိုက်ပွဲဝင်ခြင်းအပြင် ထောက်ပံ့၊ ဆေးတပ်သား တာဝန်များအထိ စစ်အာဏာသိမ်းမှုနှင့် စစ်အာဏာရှင်စနစ် အမြစ်ပြုတ်ချေမှုန်းရေးအတွက် အမျိုးသမီးများအခန်းကဏ္ဍသည်ကြီးမားကျယ်ပြန့်နေပေသည်။ နေပြည်တော် ဆန္ဒဖော်ထုတ်ပွဲအတွင်း

ဦးခေါင်းကို ကျည်ဆန်ထိမှန် သေဆုံးခဲ့ရသည့် မသွဲ့ သွဲ့ ခိုင်၊ မန္တလေးဆန္ဒဖော်ထုတ်ပွဲမှ ဦးခေါင်းကို ကျည်ဆန်ထိမှန်သေဆုံးခဲ့ရသည့် မကြယ်စင်(ခ)ကျားရှိ၊ ရန်ကုန်မြို့ ၄၄ လမ်းရှိ တိုက်ပေါ်မှ ခုန်ချ သေဆုံးခဲ့ရသည့် မပန်းသီးအပါအဝင် အာဏာသိမ်းစစ်ကောင်စီနှင့် အစေအပါးများ၏ အကြမ်းဖက် ဖြိုခွင်း၊ ဖမ်းဆီးသတ်ဖြတ်မှုများ အတွင်း ပေးဆပ်ခဲ့ရသည့် အမျိုးသမီးအရေအတွက်သည် ၁၅၆ ဦး အထိ ရှိခဲ့ပါပြီ။

စစ်အာဏာသိမ်းမှု တစ်နှစ်ကျော်ကာလအတွင်း အကျဉ်းထောင်များ၊ စစ်ဘေးရှောင်စခန်းများ အတွင်း ထောင်နှင့် သောင်းနှင့် ချီသည့် ကလေးသူငယ်၊ လူငယ်လူရွယ်၊ လူကြီးလူလတ် စသည်တို့တွင် အမျိုးသမီးများ ပါဝင်နေရပါသည်။ အမျိုးသားများထက် ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ အားနည်းချက်များ၊ စိန်ခေါ် မှုများ ပိုမို ကြီးမားသည့် အမျိုးသမီးများတွင် မည်မျှ စိတ်ခွန်အား ကြီးမားစွာ တည်ရှိနေသည်ကို ယခု နွေဦးတော်လှန်ရေးအတွင်း ပိုမို မြင်သာစေခဲ့ပါသည်။

မြန်မာ့နွေဦးတော်လှန်ရေးအတွင်း အမျိုးသမီးပါဝင်မှုကို သရုပ်ခွဲကြည့်ပါက အကြမ်းမဖက် ငြိမ်း ချမ်းစွာ ဆန္ဒဖော်ထုတ်သည့် စစ်အာဏာရှင်စနစ်ဆန့်ကျင်ရေး လူထုလှုပ်ရှားမှုများတွင် အမျိုးသမီးများ ၏ ဦးဆောင်မှုကို မြင်တွေ့ ရသကဲ့သို့ ရရာလက်နက်စွဲကိုင်ကာ ခုခံတော်လှန်နေကြသော လက်နက် ကိုင် တော်လှန်ရေးလမ်းစဉ်တွင်လည်း အမျိုးသမီးများ၏ ဦးဆောင်ပါဝင်မှု အခန်းကဏ္ဍကို မြင်တွေ့ ခဲ့ရ ပါသည်။ ထို့ပြင် စစ်အာဏာရှင်စနစ် အမြစ်ပြုတ်ချေမှုန်းရေးနှင့် အနာဂတ် ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီ ပြည် ထောင်စုတည်ဆောက်ရေး လုပ်ငန်းစဉ်များတွင်လည်း အမျိုးသမီးများ ပါဝင်လှုပ်ရှားလျက်ရှိပါသည်။ ယင်းသို့ အမျိုးသမီးများ၏ ကျရာအခန်းကဏ္ဍမှ နိုင်ရာဝန်ဖြင့် ပါဝင်လာခဲ့သည့် လှုပ်ရှားဆောင်ရွက်မှုများ နှင့်ပတ်သက်ပြီး အမျိုးသမီးထုများ အလံ့လွင်ထူကာ ဂုဏ်တင် မှတ်တမ်းပြုရသည်အထိ နွေဦးတော် လှန်ရေးတွင် အမျိုးသမီးများ၏ အရေးပါမှုကို မြင်တွေ့ ခဲ့ရပါသည်။

မြန်မာ့လူ့အဖွဲ့ အစည်းအတွင်းရှိ အမျိုးသမီးထုကြီးသည် စစ်အာဏာရှင်စနစ် ဆန့်ကျင်ရေးအပြင် ဖိနှိပ်မှု၊ ခွဲခြားဆက်ဆံခံရမှု၊ ဖိုဝါဒ ကြီးစိုးမှုစသည့် လွှဲမှားသည့် အတွေးအခေါ် အယူအဆများ၊ ယုံကြည် မှုများကို တစ်ပြိုင်တည်း တွန်းလှန်နေရသည့်အတွက် စိန်ခေါ်မှု ကြီးမားလျက်ရှိသည်ဟု ဆိုရပါမည်။

နွေဦးတော်လှန်ရေးအတွင်း အမျိုးသမီးပါဝင်မှု အခန်းကဏ္ဍ

စစ်အာဏာသိမ်းမှုနှင့် စစ်အာဏာရှင်စနစ် အမြစ်ပြုတ်ချေမှုန်းရေးအတွက် နွေဦးတော်လှန်ရေး အတွင်း အမျိုးသမီးများပါဝင်မှု အခန်းကဏ္ဍသည် အရှိန်အဟုန်မြင့်မားစွာဖြင့် သက်ဝင်လှုပ်ရှားနေဆဲ ဖြစ်သည်။ စစ်အာဏာရှင်စနစ်ကိုသာမက အနာဂတ် ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီပြည်ထောင်စုအတွက် ကျား - မ တန်းတူရေး၊ ခွဲခြားဆက်ဆံမှုများ ပပျောက်ရေးနှင့် လိင်အခြေပြု ဖိနှိပ်မှုများ ကင်းစင်ရေး စသည့် အခြေခံ အတွေးအခေါ်များ ပြုပြင်ပြောင်းလဲနိုင်ရေးအတွက် ဦးတည်တိုက်ပွဲဝင်နေကြရခြင်း ဖြစ်သည်။

“ကောက်ရိုးမီးလို မဟုတ်ဘဲ ဖွဲမီးလို တငွေ့ငွေ့နဲ့ ဆက်လောင်ကျွမ်းနေတာ”ဟု နွေဦးတော်လှန် ရေးအတွင်း အမျိုးသမီးများ၏ ပါဝင်မှုကို မိဆူးပွင့်က ခိုင်းနှိုင်းပါသည်။ မိဆူးပွင့်သည် ၁၉၈၈ ခုနှစ် ရှစ်လေးလုံးလူထုအရေးတော်ပုံကြီးတွင် ရှေ့တန်းမှ ပါဝင်လှုပ်ရှားခဲ့သူဖြစ်ပြီး မြန်မာနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ ကျောင်းသားများဒီမိုကရက်တစ်တပ်ဦး (ABSDF) မှ ဗဟိုဦးဆောင်ကော်မတီဝင် အမျိုးသမီး ခေါင်း ဆောင်တစ်ဦးလည်း ဖြစ်သည်။

နွေဦးတော်လှန်ရေးကာလအတွင်း ဖြစ်တည်ပေါက်ဖွားလာသည့် စစ်ကိုင်းတိုင်းအတွင်းမှ အမျိုးသမီးစစ်သည်တော်တပ်ရင်း (မြောင်) - M2M ၏ ပြန်ကြားရေးတာဝန်ခံ အမ်မရာကလည်း သူတို့သည် နွေဦးတော်လှန်ရေး အောင်မြင်မှုအပြင် ကျား - မ တန်းတူအခွင့်အရေး ရရှိရေးအတွက်လည်း ဖော်ဆောင်လျက်ရှိပြီး အမျိုးသားများနည်းတူ ရှေ့တန်းမှ တိုက်ပွဲဝင်လျက်ရှိသကဲ့သို့ နောက်တန်းမှ ထောက်ပံ့လုပ်ငန်းများ၊ ဆေးတပ်သားတာဝန်များနှင့် မိုင်းထုတ်လုပ်မှု လုပ်ငန်းများကိုပါ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်ဟု ဆိုပါသည်။

“ဒီနွေဦးတော်လှန်ရေးလမ်းပေါ်မှာ ယုံကြည်ချက်ရှိရှိနဲ့ လျှောက်လှမ်းနေကြတယ်။ ... ငါတို့တွေက အမျိုးသားများနည်းတူ ဒီလက်နက်ကိုင်လမ်းစဉ်မှာ စွမ်းစွမ်းတမံ ပူးပေါင်းပါဝင်နိုင်ရမယ်ဆိုတဲ့ စိတ်ထားမျိုးက ကိုယ့်မှာ အမြဲတမ်း ရှိရတယ်” ဟု အမ်မရာက ပြောပြပါသည်။

ယခုစာတမ်းအတွက် BNI - Myanmar Peace Monitor ၏ သတင်းထောက်များမှ ဆက်သွယ်မေးမြန်းခဲ့သော ပြည်သူ့ကာကွယ်ရေးတပ်ဖွဲ့ဝင် အမျိုးသမီးစစ်သည်တော်များ၊ မြို့ပြကျေးလက်သပိတ်ခေါင်းဆောင် အမျိုးသမီးများ၊ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်၊ တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်တော်လှန်ရေး အဖွဲ့နှင့် အရပ်ဘက်အဖွဲ့အစည်းများမှ အမျိုးသမီး ဦးဆောင်သူများကတော့ ယနေ့အချိန်ထိ နွေဦးတော်လှန်ရေး ဆက်လက်အားကောင်းနေခြင်းသည်ပင် အမျိုးသမီးထုတစ်ရပ်လုံး၏ ပါဝင်မှုအားကောင်းနေခြင်းကြောင့်ဖြစ်ကြောင်း ရှုမြင်ကြပါသည်။

'ရုံးမတက်နဲ့ ရုန်းထွက်' ဆိုသည့် အကြမ်းမဖက် ပြည်သူ့အာဏာဖိဆန်ရေးလှုပ်ရှားမှု (CDM)၊ ယနေ့အထိ သက်ဝင်လှုပ်ရှားနေဆဲ မြို့ပြဒေသအလိုက် အမျိုးသမီးသပိတ်စစ်ကြောင်းများ၊ ခုခံတော် လှန်စစ်အတွင်းမှ မြို့ပြဒေသအလိုက် ပြည်သူ့ကာကွယ်ရေးတပ်ဖွဲ့ (PDF) များ၊ အမျိုးသားညီညွတ်ရေး အစိုးရ (NUG)၊ အမျိုးသားညီညွတ်ရေးအတိုင်ပင်ခံကောင်စီ (NUCC) စသဖြင့် နွေဦးတော်လှန်ရေး၏ အစုအဖွဲ့ အင်အားစုတိုင်းတွင် အမျိုးသမီးများ ပါဝင်မှုကို အားကောင်းစွာ မြင်တွေ့ရပါသည်။

အထင်ရှားဆုံး မြန်မာအမျိုးသမီးတို့ရဲ့အမှတ်အသား ဖြစ်တဲ့ ထဘီကို အလံလွှင်ထူပြီးတော့ အာဏာရှင်ကို တော်လှန်ခဲ့ကြတယ်။ သူတို့ရဲ့စည်းရုံးရေးနဲ့ဆွဲဆောင် နိုင်မှုကတော်လှန်ရေးအတွက်အတော်ကိုခရီးရောက် တယ်လို့ကျွန်မမြင်တယ်။... အခုလိုခက်ခဲတဲ့အခြေ အနေမျိုးမှာတောင်မြေပြင်သပိတ်တွေမှာအမျိုးသမီး တွေကဦးဆောင်ပါဝင်တာကိုတွေ့ရတော့နွေဦးတော် လှန်ရေးမှာအမျိုးသမီးတွေရဲ့ပါဝင်မှုကအပြောင်းအလဲ တစ်ခုကိုဦးတည်နေတယ်ဆိုတာအမှန်ပဲ

တော်လှန်ရေးမှာ အမျိုးသမီးတွေက နေရာပေါင်းစုံ၊ ထောင့်ပေါင်းစုံ ကနေ ရွပ်ရွပ်ချွံချွံနဲ့ စစ်အာဏာရှင် ဖြုတ်ချရေးနဲ့အတူ အတွေးအခေါ်တော်လှန်ရေးကိုပါ တိုက်ပွဲဝင်နေကြတယ်”ဟု သုံးသပ် ရှုမြင်ပါ သည်။

မြန်မာ့လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွင်း အမျိုးသားဖြစ်တည်မှုထက် ပိုမိုများပြားသည့် အမျိုးသမီးထုကြီး၏ နွေဦးတော်လှန်ရေးတွင် ပါဝင်စွမ်းဆောင်နိုင်မှုသည် ဆယ်စုနှစ်ပေါင်းများစွာ တိုက်ပွဲဝင်နေကြရဆဲ ဖြစ်သော ဖိနှိပ်အကြမ်းဖက်မှု၊ ခွဲခြားဆက်ဆံခံရမှု၊ နေရာပေးမခံရမှုများအတွက် လက်တွေ့ကျကျ သက်သေထူနေကြပြီဟု ဆိုရပါလိမ့်မည်။

NUG အမျိုးသမီး၊ လူငယ်နှင့် ကလေးသူငယ်ရေးရာဝန်ကြီး ဌာန၏ ၂၀၂၂ ခုနှစ် ဧပြီ ၁၁ ရက် အထိ မှတ်တမ်းအရ နွေဦး တော်လှန်ရေးအတွင်း အသက်ပေးခဲ့ရသူ ၁၆၇၃ ဦးအနက် ၁၅၆ ဦးသည် အမျိုးသမီးများ ဖြစ်သည်ကို တွေ့ရှိရသည်။ အသက်ပေးခဲ့ရ သူများအနက် အသက် ၁၄ နှစ် အရွယ်မှ အသက် ၇၀ အရွယ် အထိ ပါဝင်နေပြီး အထူးသဖြင့် အသက် ၁၈နှစ် မှ ၅၀ နှစ်အောက် အမျိုး သမီးများ အများဆုံး ပါဝင်နေပါသည်။ နေပြည်တော်ရှိ စစ်အာဏာ သိမ်းမှု ဆန့်ကျင်ရေးလှုပ်ရှားမှုအတွင်း ဦးခေါင်းတည့်တည့် ကျည်ဆန်အစစ်ဖြင့် ပစ်သတ်ခံခဲ့ရသည့် အသက် ၁၉ နှစ်အရွယ် မသွဲ့သွဲ့ခိုင်ဆိုလျှင် နွေဦးတော်လှန်ရေးအတွင်း ပထမဆုံး အသက် ပေးခဲ့သူဟု ဆိုနိုင်ပါသည်။

“အထင်ရှားဆုံး မြန်မာအမျိုးသမီးတို့ရဲ့ အမှတ်အသားဖြစ်တဲ့ ထဘီကို အလံလွှင်ထူပြီးတော့ အာဏာရှင်ကို တော်လှန်ခဲ့ကြတယ်။ သူတို့ရဲ့ စည်းရုံးရေးနဲ့ ဆွဲဆောင်နိုင်မှုက တော်လှန်ရေးအတွက် အတော်ကို ခရီးရောက်တယ်လို့ ကျွန်မမြင်တယ်။ ... အခုလို ခက်ခဲ တဲ့ အခြေအနေမျိုးမှာတောင် မြေပြင်သပိတ်တွေမှာ အမျိုးသမီးတွေ ကဦးဆောင်ပါဝင်တာကိုတွေ့ ရတော့ နွေဦးတော်လှန်ရေးမှာ အမျိုး သမီးတွေရဲ့ပါဝင်မှုက အပြောင်းအလဲတစ်ခုကို ဦးတည်နေတယ်ဆို တာ အမှန်ပဲ” ဟု ရန်ကုန် မြို့ပြသပိတ် တိုက်ပွဲများအတွင်း ပါဝင် ဆောင်ရွက်နေသူ မဆူဖိနွေးက ရှုမြင်ပါသည်။

မုံရွာတက္ကသိုလ်ကျောင်းသားများသမဂ္ဂအဖွဲ့မှ မြို့ပြသပိတ် လှုပ်ရှားမှုတွင် ဦးဆောင်ပါဝင်နေသူ မချောစုစံကလည်း “လက်ရှိ

တိုက်ပွဲဝင် အမျိုးသမီးများအတွက် စိန်ခေါ်မှုများ

ခန္ဓာဗေဒအရ ကွဲပြားခြားနားမှုရှိသည့် အမျိုးသမီးဖြစ်ခြင်းအပေါ် မူတည်ကာ ဖိုဝါဒကြီးစိုးသော လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွင်း အမျိုးသမီးများအတွက် စိန်ခေါ်မှုသည် အမျိုးသားများထက် ပိုမိုကြီးမားစွာ ရင်ဆိုင်ကြုံတွေ့လျက်ရှိပါသည်။ ယခု နွေဦးတော်လှန်ရေးအတွင်းတွင်လည်း အမျိုးသမီးများ၏ စွမ်းဆောင်နိုင်မှု၊ သတ္တိရှိမှု၊ ရဲရင့်မှု၊ စွန့်လွှတ်စွန့်စားမှု စသဖြင့် ဦးဆောင်နိုင်မှုများကို ပေါ်လွင်ထင်ရှားစွာ မြင်တွေ့နေရသည်တိုင် 'အမျိုးသမီးများ လုပ်ဆောင်နိုင်ပါ့မလား' ဆိုသည့် သံသယဖြင့် တန်းတူဆက်ဆံခြင်းမခံရမှုများကို ရင်ဆိုင်ကြုံတွေ့နေရဆဲ ဖြစ်ပါသည်။ နိုင်ငံရေးအရ ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်နိုင်သည့် နေရာများတွင် အမျိုးသမီးများအပေါ် အထင်အမြင်သေးခြင်း၊ ဖယ်ကြည့်ခြင်းမျိုး ရင်ဆိုင်ကြုံတွေ့နေရဆဲ ဖြစ်ပါသည်။

မန္တလေးသပိတ်စစ်ကြောင်းအား ဦးဆောင်လှုပ်ရှားနေသူ အမျိုးသမီးမဟာမိတ်အင်အားစုမှ မအေးမြင့်အောင်အောင်က စစ်အာဏာသိမ်းမှု ဆန့်ကျင်ရေးအတွက် စစ်ကောင်စီ၏ အစေအပါးများနှင့် ထိတ်တိုက်တွေ့ဆုံမှု အခြေအနေကို ယခုလို ပြန်ပြောပြပါသည်။

“မှတ်မှတ်ရရပေါ့နော်။ စစ်ကောင်စီဘက်က သေနတ်အစစ်တွေနဲ့ ပစ်နေတဲ့ဟာကို ဒီဘက်က ဘောက်ခွ (လေးခွ)တွေနဲ့ Battle ဆိုင်တဲ့ အချိန်ကတည်းက အမျိုးသမီးတွေဆိုရင် ရှေ့မထွက်နဲ့ပေါ့။ အမျိုးသမီးတွေ နောက်မှာနေ၊ အမျိုးသားတွေက ငါတို့ကပဲ ရှေ့ထွက်မယ်ဆိုတာမျိုးပေါ့။ အမျိုးသမီးတွေကျတော့လည်း မဟုတ်ဘူး။ ငါတို့လည်း ဒိုင်း ကိုင်ချင်တယ်။ ငါတို့လည်း အသက် စတေးရဲတယ်။ ငါတို့လည်း ရှေ့ထွက်နိုင်တယ်ဆိုတာမျိုးပေါ့။ အမျိုးသားတွေဘက်ကလည်း မင်းတို့က ခွန်အားသေးတယ်။ မပြေးနိုင်ဘူးပေါ့။ ဒီဟာတွေ မင်းတို့ မနိုင်နိုင်ဘူးဆိုတာတွေ အဲဒီမှာကတည်းက စပြီးတော့ ပြဿနာတွေတော့ အသီးသီး ဖြစ်ကြတာပေါ့။”

ကချင်ပြည်နယ်အတွင်း စစ်အာဏာသိမ်းမှုဆန့်ကျင်ရေး လှုပ်ရှားမှုများတွင် ပါဝင်နေသူ ကချင် တိုင်းရင်းသူ ဘောက်ဆိုင်းကလည်း နွေဦးတော်လှန်ရေးအတွင်း အမျိုးသမီးများ၏ပါဝင်စွမ်းဆောင်နိုင်မှု သည် ရှေးရိုးစွဲ အယူအဆများကြောင့် စိန်ခေါ်မှုကြီးမားစွာ ကြုံတွေ့ရသည်ဟု ဆိုပါသည်။

“ခေါင်းဆောင်ပိုင်းတွေမှာဆိုရင် ယောက်ျားလေးပဲ၊ အမျိုးသမီးတွေကို နေရာသိပ်မပေးဘူးပေါ့ နော်”

တစ်နိုင်ငံလုံး အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေးသဘောတူစာချုပ် (NCA) လက်မှတ်ထိုးကာ ငြိမ်းချမ်းရေး လုပ်ငန်းစဉ်အတွင်း ပါဝင်ဆောင်ရွက်နေသူ ABSDF မှ ဗဟိုဦးဆောင်ကော်မတီဝင် မိဆူးပွင့်ကလည်း နိုင်ငံရေးအရ ဦးဆောင်မှု အခန်းကဏ္ဍများတွင် အမျိုးသမီးများကို နောက်လိုက်အဖြစ်သာထားပြီး နေရာမပေးချင်ကြဟု ဆိုပါသည်။ “ဆုံးဖြတ်ခွင့်ရှိတဲ့နေရာတွေမှာ ပါဝင်မှုအားနည်းနေဆဲပါ” ဟု မိဆူး ပွင့်က ပြောပါသည်။

မြန်မာ့လူ့အဖွဲ့အစည်း၏ ထုံးတမ်းအစဉ်အလာအရ အမျိုးသမီးများ၏ စွမ်းဆောင်ရည်အပေါ် လက်တွေ့ကျကျ မသိမြင်ကြဘဲ အပေါ်ယံ ထင်မြင်ယူဆချက်များဖြင့် ဘောင်ခတ်ကန့်သတ်ကာ လွဲမှားသည့် အတွေးအခေါ်အယူအဆများသည် အမျိုးသမီးများအတွက် အဓိကစိန်ခေါ်မှုများ ဖြစ်စေ သည်ဟု ရခိုင်ရှေ့ဆောင်အမျိုးသမီးအဖွဲ့ (RWIO) ဥက္ကဋ္ဌ စောစံငြိမ်းသူက သုံးသပ်ပါသည်။

နွေဦးတော်လှန်ရေး၏ ခုခံတော်လှန်စစ်တွင် ကိုယ်တိုင် ရှေ့တန်းစစ်မျက်နှာအထိ လိုက်ပါကာ စစ်ကောင်စီတပ်များအား ချေမှုန်းလျက်ရှိသည့် ကရင်နီအမျိုးသားကာကွယ်ရေးတပ် (KNDF B-09) မှ ဟယ်လာရီကတော့ လက်ရှိသူ့အတွေ့အကြုံအရ စစ်အာဏာရှင်စနစ် အမြစ်ပြုတ်ချေမှုန်းရေးအတွက် တိုက်ပွဲဝင်နေကြသည့် ကဏ္ဍအသီးသီးတွင် အမျိုးသမီးများအနေဖြင့် တက်ကြွစွာ ပါဝင်ဆောင်ရွက်နေ ကြသည်ဟု ဆိုပါသည်။

ဥပမာ - စစ်ဘေးရှောင်ပြည်သူများနှင့် ပတ်သက်ပြီး စာသင်ကြားရေးအပိုင်း၊ ဆေးဝါးကုသ စောင့်ရှောက်ရေးအပိုင်း၊ ထောက်ပံ့အပိုင်း စသဖြင့်။

“အခက်အခဲဆုံးဖြစ်တဲ့ လက်နက်ကိုင်လမ်းစဉ်ကိုတောင် ရှေ့တန်းမှာ မိန်းကလေးတွေက ယောက်ျားလေးတွေနဲ့တန်းတူ အသက်စွန့်ပြီး ပါဝင်လာတာကိုလည်း တွေ့ရတယ်။ ကျွန်တော်တို့ အမျိုးသမီးတွေက ကဏ္ဍအသီးသီးကနေ တက်တက်ကြွကြွနဲ့ ရွပ်ရွပ်ချုံ့ချုံ့ ပါဝင်ပြီးတော့ အာဏာရှင်ကို တော်လှန်တဲ့နေရာမှာ ကျွန်တော်တို့မျိုးဆက်တွေက အုတ်တစ်ချပ် သဲတစ်ပွင့်၊ အခြေခံအုတ်မြစ်ကို ချပေးသွားနိုင်မယ့် မျိုးဆက်လို့ ယုံကြည်ပါတယ်” ဟု မဟယ်လာရီက ခံယူထားပါသည်။

ကရင်အမျိုးသားအစည်းအရုံး (KNU) နယ်မြေအတွင်းမှ ပြည်သူ့ကာကွယ်ရေးတပ်မှ အမျိုးသမီး စစ်သည် နန်းထက်ထက်ကတော့ သူတို့ ကြုံတွေ့နေရသည့် စိန်ခေါ်မှုအခက်အခဲများထဲတွင် အသက် အန္တရာယ်ဆုံးရှုံးရသည်အထိ ရင်ဆိုင်ကြုံတွေ့ရသော်လည်း ကျန်ရှိနေခဲ့သည့် မိသားစုအပေါ် အသက် အန္တရာယ်ပြုနေသည့် အာဏာသိမ်းစစ်ကောင်စီနှင့် အပေါင်းအပါများ၏ ယုတ်ညံ့သည့်လုပ်ရပ်များက လည်း ကြောက်ရွံ့ဖွယ်စိန်ခေါ်မှုအဖြစ် ရှိနေသည်ဟု ဆိုပါသည်။

နွေဦးတော်လှန်ရေးအတွင်း ပါဝင်လှုပ်ရှားနေကြသော အမျိုးသမီးတိုင်းအတွက် လက်နက်ကိုင် ခုခံ တော်လှန်ရေးလမ်းစဉ်တွင် ဖြစ်စေ၊ မြို့ပြဒေသအလိုက် စစ်အာဏာရှင်စနစ် အမြစ်ပြုတ်ချေမှုန်းရေး သပိတ်စစ်ကြောင်းများ၊ ပြောက်ကျားသပိတ်လှုပ်မှုများတွင် ဖြစ်စေ ကြီးမားသည့် စိန်ခေါ်မှုကိုယ်စီ

ရှိနေကြပါသည်။ အထူးသဖြင့် အာဏာသိမ်းစစ်ကောင်စီ၏ ဖမ်းဆီးခြင်းခံရသည့် အမျိုးသမီးများတွင် လည်း ကာယိန္တရားပျက်ပြားအောင် ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်မှုများ၊ လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာ အကြမ်းဖက်မှုများ၊ အဓမ္မ ပြုကျင့်ခံရမှုများကို အသက်သေဆုံးသည်အထိ ကြုံတွေ့ခဲ့ရသည့် ဖြစ်စဉ် ဖြစ်ရပ်ပေါင်းများစွာ ရှိနေ ပါသည်။

ချင်းပြည်နယ်မြောက်ပိုင်း တီးတိန်မြို့နယ် အာလွယ် (Aklui) ရွာတွင် အသက် ၂၇ နှစ်အရွယ် မီးဖွားစ အမျိုးသမီးတစ်ဦးကို စစ်ကောင်စီတပ်သား သုံးဦးက ၂၀၂၁ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာ ၁၁ ရက် ညနေပိုင်း တွင် အဓမ္မပြုကျင့်ခဲ့သည်။ ဖြစ်စဉ်တွင် အမျိုးသမီး၏ ခင်ပွန်းဖြစ်သူအား သေဒဏ်ဖြင့် တွေ့ချိန်ကာ

ရေချိုးခန်းအတွင်း ဝပ်ခိုင်းပြီး ခင်ပွန်းဖြစ်သူ၏ ရှေ့တွင်ပင် အမျိုး သမီးအား အဓမ္မပြုကျင့်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း ချင်း လူ့အခွင့်အရေးအဖွဲ့ (CHRO) ဒါရိုက်တာ သင်းယုမွန်က ပြောပါသည်။

မကွေးတိုင်း၊ ဂန့်ဂေါမြို့နယ်၊ ထယ်လှော်ရွာမှ သားအဖနှစ်ဦးကို ၂၀၂၂ ခုနှစ် ဧပြီလ ၄ ရက်တွင် စစ်ကောင်စီတပ်သားများက ဖမ်းဆီးပြီး အသက် ၁၄ နှစ်အရွယ် သမီးဖြစ်သူကို မုဒိမ်းပြုကျင့် သတ်ဖြတ်ခဲ့သကဲ့သို့ ဖခင်ဖြစ်သူကိုလည်း သတ်ဖြတ်သွားခဲ့သည်။ စစ်ကိုင်းတိုင်း၊ မင်းကင်းမြို့နယ်၊ ကျော်ရွာတွင်လည်း ၂၀၂၂ ခုနှစ် မတ်လ ၂၇ ရက်တွင် စစ်ကောင်စီတပ်သားများ၏ အကြိမ်ကြိမ် အဓမ္မပြုကျင့်ခံခဲ့ရသည့် အမျိုးသမီးနှစ်ဦး ကိုယ်တိုင် ဆွဲကြိုးချ အဆုံးစီရင်သွားခဲ့ကြောင်း မင်းကင်းမြို့ နယ် ပြည်သူ့ကာကွယ်ရေး တပ်ဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးက ပြောဆိုထားသည်။ ကျော်ရွာတွင် မိမိကိုယ်ကိုယ် သတ်သေခဲ့သည့် အမျိုးသမီးနှစ်ဦး အပါအဝင် အရပ်သားပြည်သူ ငါးဦးထက်မနည်း ရှိနေသည်ဟု ဆိုပါသည်။

မန္တလေးအိုးဘိုအကျဉ်းထောင်အတွင်း နိုင်ငံရေးကြောင့် ဖမ်းဆီး ခံထားရသည့် ဗကသ အဖွဲ့ဝင် တစ်ဦးနှင့် အမျိုးသမီးတစ်ဦးတို့သည် စစ်ကောင်စီတပ်၏ စစ်ကြောရေးစခန်းတွင် အဓမ္မပြုကျင့်ခံရကာ ထောင်တွင်း တိုက်ပိတ်ခံထားရကြောင်း ၂၀၂၂ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီ ၁၉ ရက်တွင် ဗမာနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ ကျောင်းသားသမဂ္ဂများအဖွဲ့ချုပ် (ဗကသ) က ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။

ဆိုခဲ့ပါဖြစ်စဉ် ဖြစ်ရပ်များသည် အာဏာသိမ်းစစ်ကောင်စီတပ်၏ ယုတ်ညံ့သော လုပ်ရပ်များထဲမှ အချို့သာဖြစ်သည်ဟု ဆိုရပါမည်။

တစ်နိုင်ငံလုံးအတိုင်းအတာဖြင့် အာဏာသိမ်းစစ်ကောင်စီတပ်၏ ကျေးရွာအလိုက် မီးရှို့ဖျက်ဆီးမှုများ၊ အစုလိုက်အပြုံလိုက် မီးရှို့ သတ်ဖြတ်မှုဖြစ်စဉ်များ၊ တိုက်ပွဲကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော စစ်ဘေး ရှောင်ပြည်သူများ စသည့် ဖြစ်စဉ်ဖြစ်ရပ်များတိုင်းတွင် အမျိုးသမီးများအပေါ် မည်မျှ ရိုက်ခတ်မှု၊ သက်ရောက်မှုရှိမလဲဆိုသည်က တွက်ဆရန် ခက်ခဲပါသည်။ ထို့ကြောင့် စစ်အာဏာသိမ်းကာလ သို့မဟုတ် နွေဦးတော်လှန်ရေးကာလအတွင်း ပါဝင်လှုပ်ရှားလျက်ရှိသော အမျိုးသမီးများ၏ စိန်ခေါ် မှုသည် မြန်မာ့လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွင်းရှိ အမျိုးသမီးများ၏ စိန်ခေါ် မှုနည်းတူ ကြီးမားကျယ်ပြန့်လှပါသည်။

အခက်အခဲဆုံးဖြစ်တဲ့ လက်နက်ကိုင်လမ်းစဉ်ကို တောင်ရှေ့တန်းမှမိန်းကလေးတွေကယောက်ျားလေး တွေနဲ့ တန်းတူ အသက်စွန့်ပြီး ပါဝင်လာတာကိုလည်း တွေ့ရတယ်။ ကျွန်တော်တို့ အမျိုးသမီးတွေက ကဏ္ဍ အသီးသီးကနေ တက်တက်ကြွကြွနဲ့ ရွပ်ရွပ်ချုံ့ချုံ့ ပါဝင် ပြီးတော့ အာဏာရှင်ကို တော်လှန်တဲ့နေရာမှာ ကျွန် တော်တို့မျိုးသက်တွေက အုတ်တစ်ချပ် သဲတစ်ပွင့်၊ အခြေခံအုတ်မြစ်ကို ချပေးသွားနိုင်မယ့် မျိုးသက်လို့ ယုံကြည်ပါတယ်

အမျိုးသမီးများ ပါဝင်လာခြင်း၏ အားသာချက်

ဇွေဦးတော်လှန်ရေးကာလအတွင်း ပါဝင်သော အမျိုးသမီးများ၏ ဦးတည်ချက်သည် စစ်အာဏာရှင်နှင့်အတူ အာဏာရှင်မှန်သမျှ အမြစ်ပြုတ်ချေမှုန်းရေးအပြင် ဖိဝါဒကြီးစိုးမှုတိုက်ဖျက်ရေးသည်လည်း ဦးစားပေးအစီအစဉ်များထဲတွင် ပါဝင်နေပါသည်။ ထို့ကြောင့် စစ်အာဏာရှင်စနစ်တစ်ခုတည်းကို ဦးတည်တိုက်ပွဲဝင်နေကြသော အစုအဖွဲ့များထက် ပိုမိုခက်ခဲကြမ်းတမ်းသည်ဟု ဆိုရပါမည်။ ပို၍ဆိုးသည်ကတိုင်း ပြည်အာဏာ ပြန်ရရေးကိုသာ ဦးစားပေးနေသည့် အုပ်စုများထက် အဆပေါင်းများစွာ ခက်ခဲကြမ်းတမ်းပေလိမ့်မည်။ သို့သော် ဇွေဦးတော်လှန်ရေးတွင် အမျိုးသမီးများ အားတက်သရော ပါဝင်လာခြင်းသည် တော်လှန်ရေး၏ အရှိန်အဟုန်ကို ပိုမိုပြင်းထန်စေသည်ဟု ဆိုရပါမည်။

“ပထမဦးဆုံး အသက်ပေးခဲ့တဲ့ မြသွဲ့သွဲ့ခိုင်၊ မကျားရှိနဲ့ ဒီအာဏာရှင်ကို ခူးမထောက်ဘဲနဲ့ တိုက်ပေါ်ကနေခုန်ချပြီးတော့ သတ်သေပြသွားတဲ့ မပန်းသီး၊ သူတို့ရဲ့ ပေးဆပ်မှုတွေက လူ့အဖွဲ့အစည်းကိုထိခိုက်စေတယ်၊ ထိရှစေတယ်။ ရှင်းလင်းတဲ့ အမြင်တစ်ခုကို ပြန်ပေါ်စေတယ်”ဟု ရန်ကုန် မြို့ပြ ပြောက်ကျားသပိတ်လှုပ်ရှားမှုများတွင် ပါဝင်နေသူ မဆူဖိနွေးက ပြောပါသည်။ အမျိုးသမီးများ၏ စွန့်လွှတ်စွန့်စားမှု၊ ရဲရင့်မှု၊ ပေးဆပ်အနစ်နာခံမှုများကို အဆိုပါ ဖြစ်စဉ် ဖြစ်ရပ်များက သက်သေထုလျက် ရှိသည်။ ဤသည်ပင် ဇွေဦးတော်လှန်ရေးအတွင်း အမျိုးသမီးပါဝင်မှု၏ အားသာချက်တစ်ခုဟု ဆိုနိုင်ပါသည်။

ကချင်ပြည်နယ်မှ စစ်အာဏာရှင်ဆန့်ကျင်ရေးလှုပ်ရှားမှုတွင် ဦးဆောင်ပါဝင်နေသူ ဘောက်ဆိုင်က တော့ အမျိုးသမီးများကို အားနွဲ့သူများအဖြစ် သတ်မှတ်ကာ ခွဲခြားဆက်ဆံခဲ့ကြသူများ ကိုယ်တိုင် အမျိုးသမီးများ၏ လုပ်ကိုင်နိုင်စွမ်းကို မြင်တွေ့သိရှိသွားကြသည်။ သို့သော်လည်း အဆိုပါ အမျိုးသမီးများ ဖမ်းဆီးခံရပါက အမျိုးသားများနည်းတူ နှိပ်စက်ညှဉ်းဆဲခံရတာအပြင် လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာ ဖော်ကားမှုများ ကြုံတွေ့ရနိုင်သည့် အားနည်းချက်တစ်ခုတော့ ကပ်ပါနေသည်ဟု ရှုမြင်ပါသည်။

နွေဦးတော်လှန်ရေးအတွင်း အမျိုးသမီးများသည် အမျိုးသားများနည်းတူ ခုခံတော်လှန်စစ်၏ ကျရာနိုင်ရာ တာဝန်ကိုယ်စီ ရယူဆောင်ရွက်လျက် ရှိပါသည်။ အမျိုးသားများ ရှေ့တန်းစစ်မြေပြင်တွင် အာဏာသိမ်း စစ်ကောင်စီတပ်များအား ခုခံတော်လှန်နေကြစဉ် နောက်ပိုင်းမှ ထောက်ပံ့လုပ်ငန်းများ၊ သပိတ်စစ်ကြောင်းများ စသဖြင့် အရှိန်အဟုန်မြှင့် ဆောင်ရွက်လျက် ရှိပါသည်။ CDM လှုပ်ရှားမှု၊ လူထုသပိတ်တိုက်ပွဲများအပါအဝင် 'စစ်တပ်ထုတ်ကုန် မသုံးစွဲ' ဆိုသည့် ဘူးသပိတ်လှုပ်ရှားမှုများ စသဖြင့် စစ်တပ်ထောက်တိုင်များ ဖြိုချသည့် နေရာတွင်လည်း အမျိုးသမီးများ၏ ပါဝင်မှု အခန်းကဏ္ဍသည် များစွာအရေးပါသည်ဟု မုံရွာတက္ကသိုလ်ကျောင်းသားများသမဂ္ဂအဖွဲ့မှ မြို့ပြသပိတ်လှုပ်ရှားမှုတွင် ဦးဆောင် ပါဝင်နေသူ မချောစုစံက သုံးသပ်ပါသည်။ နွေဦးတော်လှန်ရေးကာလအတွင်း အမျိုးသမီးများ ပါဝင်မှု၏ အားသာချက်ကို မချောစုစံက ယခုလိုလည်း ဥပမာ ပေးပါသည်။

“ဥပမာ - ငါတို့ထဘီ ငါတို့အလံ ငါတို့အောင်ပွဲဆိုတဲ့ သပိတ်မှာ စစ်ကောင်စီဘက်က အမျိုးသမီးတွေကို ကြောက်နေတဲ့ပုံစံမျိုးမှာ ရှိတယ်။ အမျိုးသမီးတွေရဲ့ လုပ်ဆောင်နိုင်စွမ်းအပေါ်မှာ ကြောက်ရွံ့တာမျိုးတွေရှိတယ်။ သပိတ်တွေမှာ အမျိုးသမီးထဘီတွေကို လွှင့်ထူပြီး ပါဝင်တာရှိသလို တောတွင်းစစ်မြေပြင်မှာလည်း အမျိုးသမီးတွေက အမျိုးသားတွေနဲ့ ရင်ပေါင်တန်းနိုင်တယ်။ လူအချင်းချင်း အပြန်အလှန် အလေးထားမှု အတွေးအခေါ်တွေက ပြည်သူကြားထဲမှာ ဖြစ်ပေါ်လာတယ်”

အမျိုးသမီးစစ်သည်တော်တပ်ရင်း (မြောင်)မှ အမ်မရာကတော့ နွေဦးတော်လှန်ရေးတွင် အမျိုးသမီးများ ပါဝင်လာသည့်အတွက် အားသာချက်အဖြစ် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ချက်တိုင်းတွင် အမျိုးသားများထက် အစီအစဉ် ချမှတ်သည့် အပိုင်းများတွင် ပိုမိုအားကောင်းစေသည်ဟု ဆိုပါသည်။ မြောင်မြို့နယ်အတွင်း အာဏာသိမ်းစစ်ကောင်စီတပ်၏ လမ်းကြောင်းများအား အမျိုးသမီးများ ဦးဆောင်ကာ ချိတ်ဆက် စုံစမ်းရာတွင်လည်း အမျိုးသမီးများ၏ ပူးပေါင်းပါဝင်မှုသည် အားကောင်းသည်ဟု ဆိုပါသည်။ ထို့ပြင် စစ်လက်နက်ထုတ်လုပ်ရေးအပိုင်း၊ အထူးသဖြင့် မြောင်ဒေသအတွင်း မိုင်း ထုတ်လုပ်မှုတွင်လည်း အမျိုးသမီးများ၏ ပူးပေါင်းပါဝင်မှုသည် အခရာကျသည်ဟု အမ်မရာက ပြောပြပါသည်။ သူတို့ ထုတ်လုပ်သည့် မိုင်းနှင့် ပတ်သက်ပြီးလည်း သူက ယခုလို ပြောပါသည်။

“ဒီမိုင်းရဲ့ အကျိုးသက်ရောက်မှုက ဘယ်လိုမျိုးလဲဆိုတော့ ဒီမိုင်းစစ်ဆင်ရေး လုပ်လိုက်ပြီဟေ့ဆိုရင် စကစ အကြမ်းဖက်သမားတွေရဲ့ လမ်းကြောင်းကိုလည်း ဖြတ်တောက်ရာ ရောက်တယ်။ ဒီမိုင်းကို အသုံးပြုခြင်းအားဖြင့် စကစ အကြမ်းဖက်သမားတွေကို အလွယ်တကူ ချေမှုန်းနိုင်တယ်။ တော်လှန်ရေးအင်အားစုတွေအနေနဲ့တော့ အန္တရာယ်ကင်း ဘေးရှင်းနိုင်တယ်။ ဆိုတော့ ကိုယ့်အတွက် အန္တရာယ်နည်းပြီး ရန်သူကို အန္တရာယ်ကျရောက်လာနိုင်ဖို့အတွက်ဆိုရင် အမ်မရာတို့တစ်တွေရဲ့ ဒီမိုင်း စစ်ဆင်ရေးက ပိုပြီး ထိရောက်တယ်လို့ ယူဆထားတယ်”

အမျိုးသမီးများသည် ယေဘုယျအားဖြင့် နူးညံ့သည့် နှလုံးသားပိုင်ရှင်များ ဖြစ်ကြသည်။ သို့သော် အကြမ်းနည်းဖြင့် လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ရသည့် လက်နက်ကိုင်တော်လှန်ရေးအတွင်း အမျိုးသမီးများ ပါဝင်လာခြင်းသည် ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးလုပ်ကိုင်နိုင်သည့် အခြေအနေများကို ဖြစ်ပေါ်စေနိုင်ကြောင်း

ဒီမိုင်းရဲ့ အကျိုးသက်ရောက်မှုက ဘယ်လိုမျိုးလဲဆို တော့ ဒီမိုင်းစစ်ဆင်ရေးလုပ်လိုက်ပြီဟေ့ဆိုရင် စကစ အကြမ်းဖက်သမားတွေရဲ့ လမ်းကြောင်းကိုလည်း ဖြတ် တောက်ရာရောက်တယ်။ ဒီမိုင်းကို အသုံးပြုခြင်းအား ဖြင့် စကစ အကြမ်းဖက်သမားတွေကို အလွယ်တကူ ချေမှုန်းနိုင်တယ်။ တော်လှန်ရေးအင်အားစုတွေအနေ နဲ့ကတော့ အန္တရာယ်ကင်းဘေးရှင်းနိုင်တယ်။ ဆိုတော့ ကိုယ့်အတွက် အန္တရာယ်နည်းပြီး ရန်သူကို အန္တရာယ် ကျရောက်လာနိုင်ဖို့အတွက်ဆိုရင် အမ်မရာတို့တစ် တွေရဲ့ ဒီမိုင်း စစ်ဆင်ရေးက ပိုပြီး ထိရောက်တယ်လို့ ယူဆထားတယ်။

ရခိုင်ရှေ့ဆောင်အမျိုးသမီးအဖွဲ့ (RWIO) ဥက္ကဋ္ဌစောစံငြိမ်းသူက ယူဆပါသည်။ “အမျိုးသမီးတွေက ပိုပြီး အသေးစိတ်ကျတယ်။ အခြေခံအကြောင်းတရားတွေကို အမျိုးသမီးတွေကပဲ ပိုပြီးဆွေးနွေးနိုင်တယ်” ဟု သူက ဆိုပါသည်။

ABSDF မှ အမျိုးသမီးခေါင်းဆောင်တစ်ဦးဖြစ်သူ မိဆူးပွင့်ကတော့ နွေဦးတော်လှန်ရေးအတွင်း အမျိုးသမီးများ ပါဝင်လာခြင်းသည် တော်လှန်ရေးလှုပ်ရှားမှုများကို ပိုမိုအားကောင်းစေပြီး ပိုမိုတက်ကြွ စေသည်ဟု သုံးသပ်ပါသည်။ ထို့အပြင် ပြည်သူလူထုနှင့် နိုင်ငံတကာ အသိုက်အဝန်း၏ အားပေး ထောက်ခံမှု၊ စာနာထောက်ထားမှုများလည်း ပိုမိုရရှိစေသည်ဟု ဆိုပါသည်။ “စည်းရုံးရေးမှာ အမြင့် ဆုံး၊ အားအကောင်းဆုံးဖြစ်မယ်” ဟု မိဆူးပွင့်က ယုံကြည်ထားပါသည်။

နွေဦးတော်လှန်ရေးတွင် အမျိုးသမီးများ ပါဝင်လာခြင်းကြောင့် သူတို့၏ ကျရာအခန်းကဏ္ဍတိုင်း တွင် အသေးစိတ်က အစ ထောင့်စေ့အောင် စီမံခန့်ခွဲနိုင်မည့်အပြင် နိုင်ငံရေးအရ တွေးခေါ်မြော်မြင်မှု အပိုင်းတွင်လည်း အားလုံးပါဝင်သည့် စုပေါင်းတွေးခေါ် ကြံဆလေ့ရှိသည့်အတွက် တော်လှန်ရေးတွင် အား ဖြစ်စေပါသည်။ ထို့အပြင် တော်လှန်ရေး၏ ထောက်တိုင်များကိုလည်း ဟန်ချက်ညီစေသည်ဟု ဆိုရပါလိမ့်မည်။

မြို့ပြကျေးလက် သပိတ်လှုပ်ရှားမှုနှင့် လက်နက်ကိုင်လမ်းစဉ် ဘာကွဲသလဲ

စစ်အာဏာသိမ်းမှုကို အကြမ်းမဖက်ငြိမ်းချမ်းစွာ ဆန္ဒဖော်ထုတ်ခဲ့ကြသည့် အမျိုးသမီးများ အပါအဝင် ပြည်သူလူထုကြီးသည် အာဏာသိမ်းစစ်ကောင်စီနှင့် အစေအပါးများ၏ အကြမ်းဖက်ဖြိုခွင်းမှု၊ ဖမ်းဆီး ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်မှု၊ အများပြည်သူရှေ့မှောက်တွင် ရက်စက်စွာ သတ်ဖြတ်ခြင်းစသည့် အကြမ်းဖက်လုပ်ရပ်များကြောင့်သာ ရရာလက်နက်စွဲကိုင်ကာ ခုခံတော်လှန်ခဲ့ရသည့် လက်နက်ကိုင်လမ်းစဉ်များ တစ်နိုင်ငံလုံး အတိုင်းအတာဖြင့် ဖြစ်တည်လာခြင်း ဖြစ်သည်။ ရန်ကုန်နှင့် မန္တလေးကဲ့သို့ မြို့ကြီးများရှိ လမ်းမများပေါ်တွင် ငြိမ်းချမ်းစွာ ဆန္ဒဖော်ထုတ်ကြသော သပိတ်စစ်ကြောင်းများကို အရှိန်ပြင်းမောင်းနှင်လာသည့် ကားဖြင့်တိုက်ကာ ဖြိုခွင်းသည့် လုပ်ရပ်သည် မြန်မာပြည်သူလူထုအတွင်းတွင် သာမက ကမ္ဘာလူ့အသိုက်အဝန်းအတွင်းထိပါ အံ့ဩတုန်လှုပ်ဖွယ် ဖြစ်ခဲ့ရပါသည်။

မိမိတို့ BNI - Myanmar Peace Monitor ၏ သတင်းထောက်များမှတစ်ဆင့် စာတမ်းအတွက် သီးသန့် တွေ့ဆုံမေးမြန်းထားသော ပြည်သူ့ကာကွယ်ရေးတပ်ဖွဲ့ဝင် အမျိုးသမီးများ၊ သပိတ်လှုပ်ရှားမှုများတွင်ပါဝင်နေသော အမျိုးသမီးဦးဆောင်သူများ၊ အရပ်ဘက်နှင့် စစ်ဘက်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်နေကြသော အမျိုးသမီးများ၏ အဆိုအရတော့ အာဏာသိမ်းစစ်အုပ်စုအား

ခုခံတော်လှန်စစ်ဖြင့် လက်နက်ကိုင်လမ်းစဉ်ကို ရွေးချယ်ခဲ့ခြင်းသည် မလွဲသာမရှောင်သာသည့် အတွက် ရွေးချယ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်ဟု ဆိုကြပါသည်။

“လူထုသပိတ်တိုက်ပွဲနဲ့ စခဲ့တဲ့ ဟောဒီတော်လှန်ရေးဟာဆိုရင် ဒီအတိုင်းတိုက်လို့ မရဘူးဆိုတာ ကို ကျွန်တော်တို့ နားလည်လာတယ်။ ရန်သူကလည်း တစ်ဖက်က လက်နက်မချဘူး။ ကျွန်တော်တို့ မဖြစ်သာဘဲနဲ့ လက်နက်ကိုင်တော်လှန်ရေးလမ်းကို ရွေးချယ်ခဲ့ရတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော်တို့က ဘယ်လိုစိတ်နဲ့ ရွေးချယ်ခဲ့တာလဲဆိုတဲ့ စကားစုတစ်ရပ်တော့ ရှိတယ်” ဟု မန္တလေးသပိတ်လှုပ်ရှားနေသူ အမျိုးသမီး မဟာမိတ်အင်အားစု (WAB) မှ မအေးမြင့်အောင်အောင်က ရှင်းပြသည်။ လက်နက် ကိုင်ခြင်း၊ မကိုင်ခြင်းသည် အရေးပါသည့်အချက်ဟု မမြင်ဘဲ ဘာရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် လက်နက်ကိုင်သလဲ ဆိုသည်က အခရာကျသည်ဟု သူက ဆိုပါသည်။

လက်နက်ကိုင်တော်လှန်ရေးလမ်းစဉ်သည် အကြမ်းမဖက် ငြိမ်းချမ်းစွာ ဆန္ဒဖော်နေကြသော လူထုသပိတ်တိုက်ပွဲလမ်းစဉ်ကဲ့သို့ နိုင်ငံတကာ၏ အသိအမှတ်ပြုမှု မရရှိနိုင်သည့်အတွက် စစ် သည်တော်ကျင့်ဝတ်များ၊ အထက် အောက် အမိန့်နာခံမှုရှိသည့် စစ်စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများ၊ ဂျီနီဗာ ကွန်ဗားရှင်းပါ သဘောတူညီမှုများကို လိုက်နာဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်သည်။ စစ်ကိုင်းတိုင်းကဲ့သို့ လူထု သပိတ်တိုက်ပွဲနှင့် လက်နက်ကိုင်တော်လှန်ရေးကို တွဲဆက်လုပ်ကိုင်လာခြင်းသည် နွေဦးတော်လှန် ရေးကို ပိုမိုအားကောင်းစေသည်ဟု မအေးမြင့်အောင်အောင်က ရှုမြင်ပါသည်။

ထိုအချက်သည် ကချင်ပြည်နယ်မှ စစ်အာဏာရှင်စနစ်ဆန့်ကျင်ရေး လှုပ်ရှားနေသည့် တိုင်းရင်း သူ ဘောက်ဆိုင်း၏ အယူအဆနှင့်လည်း နီးစပ်ပါသည်။ သူ့အတွေးအကြံအရ ကချင်ပြည်နယ်တွင် လက်နက်ကိုင်တော်လှန်ရေးနှင့် လူထုသပိတ်တိုက်ပွဲကို ဒွန်တွဲဖော်ဆောင်ဖို့ လိုအပ်သည်ဟု ဘောက် ဆိုင်းက ရှုမြင်ပါသည်။ ထို့အပြင် ပြည်သူလူထုအနေဖြင့်လည်း ဒို့အရေးဟု ဟစ်အော်နေမည့်အစား စစ်ကောင်စီနှင့် အလွမ်းသင့်သည့် ထောက်တိုင်များ၊ အုပ်စုများအား Boycott လုပ်ဆောင်ခြင်းဖြင့် နွေဦးတော်လှန်ရေး အောင်မြင်သည်အထိ ပါဝင်ဆောင်ရွက်ကြဖို့ အရေးကြီးသည်ဟု ဆိုပါသည်။ ပထဝီဝင်အနေထားကို အခြေပြုကာ ဘောက်ဆိုင်းက ယခုလို ပြောဆိုထားပါသေးသည်။

“တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်တွေရှိတဲ့ နေရာတွေမှာဆို လက်နက်ကိုင်တော်လှန်ရေးလမ်းစဉ် နဲ့ ပိုအားကိုးလို့ရမယ်လို့ မြင်တယ်။ ရန်ကုန်မြို့လို တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်တွေနဲ့ ဝေးတဲ့နေရာ တွေမှာကတော့ မြို့ပြတော်လှန်ရေးကို များများလုပ်ဆောင်ပြီး လူထုတော်လှန်ရေး မငြိမ်သက် သွားအောင် မြို့ပြတော်လှန်ရေးကိုပဲ လုပ်နေသင့်တယ်လို့ မြင်တယ်”

ယခုအခါ စစ်ကိုင်းတိုင်း မုံရွာ၊ မြောင်၊ ယင်းမာပင်ကဲ့သို့သော မြို့နယ်များအတွင်း စစ်အာဏာရှင် ဆန့်ကျင်ရေး သပိတ်စစ်ကြောင်းများအား ပြည်သူ့ကာကွယ်ရေးတပ်ဖွဲ့များ ဝန်းရံချီတက်နေပြီ ဖြစ် သည်။ ၂၀၂၂ ခုနှစ် ဧပြီ ၁၇ ရက် နံနက်ပိုင်းကဆိုလျှင် မုံရွာဆန္ဒပြပွဲအတွက် လုံခြုံရေးရယူပေးသော ဒေသခံ ပြည်သူ့ကာကွယ်ရေးတပ်ဖွဲ့ဝင် ငါးဦးကို အာဏာသိမ်းစစ်ကောင်စီ လက်အောက်ခံ ပျူ စောထီးအဖွဲ့က ဖမ်းဆီးသတ်ဖြတ်ခဲ့ပါသည်။

မြို့ပြကျေးလက်သပိတ်လှုပ်ရှားမှုနှင့် လက်နက်ကိုင်လမ်းစဉ်နှစ်ခုစလုံးသည် နွေဦးတော်လှန်ရေး ၏ ဝိသေသများ ဖြစ်သကဲ့သို့ နှစ်ခုစလုံးသည် အသက်များ၊ ဘဝများ စတေးကာ ပါဝင်လှုပ်ရှားရသည့် အတွက် စွန့်လွှတ်စွန့်စားမှု ကြီးမားသည်။ ပေးဆပ်မှု ကြီးမားသည်။ လမ်းစဉ်နှစ်ခုစလုံးသည် စစ် အာဏာရှင်စနစ် အမြစ်ပြုတ်ရေး၊ ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီပြည်ထောင်စု တည်ဆောက်ရေးအတွက် ဦးတည် တိုက်ပွဲဝင်နေကြခြင်းဖြစ်သဖြင့် ဦးတည်ရာ ပန်းတိုင်တစ်ခုတည်းဟု ဆိုရပါမည်။ နယ်မြေ

ဒီစစ်ကောင်စီက ကျွန်မတို့ကို မအုပ်ချုပ်နိုင်ဘူး၊ ငါတို့ ကို မအုပ်ချုပ်နိုင်ဘူး၊ နင်တို့ရဲ့ အမိန့်တွေ ကို ငါတို့က ဖီဆန်နေတယ် ဆိုတဲ့ဟာမျိုးကို ပြုဖို့ကလည်း ဒီသပိတ် လှုပ်ရှားမှုတွေက လိုအပ်တယ်၊ သပိတ်ဆိုရင် ကျွန်မတို့ လမ်းပေါ်ထွက်တာလည်း ဖြစ်နိုင်တယ်၊ သူတို့ရဲ့ အမိန့်ကို မနာခံခြင်းအားဖြင့် အိမ်ထဲမှာနေပြီး သပိတ်မှောက်တာ၊ ကျောင်းမတက်တာ၊ အခွန်မပေးတာ ဒါတွေအားလုံးက အကျိုးဝင်နေတဲ့ အခါကျတွေ ဒါက ဘယ်လိုပဲဖြစ်ဖြစ် လိုအပ်တဲ့ လုပ်ကိုလုပ်ရမယ့် လှုပ်ရှားမှုတွေ ဖြစ်တယ်

ဒေသစိုးမိုးရေးအတွက် သပိတ်တိုက်ပွဲတစ်ခုတည်းဖြင့် မစိုးမိုးနိုင်သကဲ့သို့ လက်နက်ကိုင်တော်လှန် ရေးလမ်းစဉ်တစ်ခုတည်းလည်း မအောင်မြင်နိုင်ကြောင်း စစ်ကိုင်းတိုင်း မုံရွာသပိတ်စစ်ကြောင်းမှ မချောစုစံက ဆိုပါသည်။

“ကိုယ်လိုချင်တဲ့ ဒီမိုကရေစီကို လက်နက်ကိုင်တိုက်ယူရသလို ကျွန်မတို့က မြေပြင်သပိတ်တွေ ကနေ တစ်ဖက်တစ်လမ်းက ပွဲပိုးပေးနေတာ ဖြစ်တယ်။ သွားနေတဲ့ လမ်းစဉ်က မတူဘူးဆိုပေမယ့် ဒီနှစ်ခုက အချိတ်အဆက်မိမိနဲ့ သွားနေတာဖြစ်တယ်။ လက်နက်ကိုင်တော်လှန်ရေးအတွက် ဘာတွေ လိုအပ်လဲ၊ ဘယ်လို ပါဝင်ရလဲဆိုတာက ကျွန်မတို့က မြေပြင်သပိတ်တိုက်ပွဲကနေ သတင်းစကားပါးရ တယ်။ ... ဒီနှစ်ခု ချိတ်ဆက်နိုင်မှသာလျှင် လွတ်မြောက်နယ်မြေကို ဖန်တီးလို့ရမှာ” ဟု သူက နားလည် ထားပါသည်။

ကရင်နီအမျိုးသားကာကွယ်ရေးတပ် (KNDF) မှ ဟယ်လာရီကတော့ လက်နက်ကိုင် တော်လှန် ရေးလမ်းစဉ်သည် စစ်အာဏာရှင် အမြစ်ပြတ်ချေမှုန်းဖို့နှင့် အာဏာရှင်စနစ်ကြီး ချုပ်ငြိမ်းဖို့အတွက် မြန်ဆန်စွာ ခရီးပေါက်နိုင်မည်ဟု ယူဆထားပါသည်။ “ဘယ်နည်းလမ်းပဲသုံးသုံး ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ဘုံရန် သူက ဒီစစ်အာဏာရှင်ပဲ။ ဘုံခရီးက ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီ ပေါ်ပေါက်ရေးပဲ။ ဒါကြောင့်မို့လို့ ကျွန်တော် တို့တွေတူတာကို စုလုပ်၊ မတူတာကို ခွဲလုပ်ပြီးတော့ ဒီအာဏာရှင်ဆိုတဲ့ စနစ်ကြီးကို ဘယ်လိုနည်းလမ်း နဲ့ပဲ တော်လှန်တော်လှန်၊ ဒီအာဏာရှင်ဆိုတဲ့ ကုလားထိုင်ကြီးကို တုန်လှုပ်သွားစေဖို့ မြို့ပြ၊ ကျေးလက်

မကျန်၊ လက်နက်ကိုင်သူ မကျန် ဒါတွေက အမြဲတမ်း ထုတ်ဖော်ရမယ့် နည်းလမ်းပဲ” ဟု ဟယ်လာရီက ပြောပါသည်။

မြန်မာ့အမျိုးသမီးသမဂ္ဂ (BWU) တွဲဖက်အထွေထွေအတွင်းရေးမှူး - ၁ မရူဇူးကတော့ မြို့ပြ ကျေးလက်သပိတ် လှုပ်ရှားမှုနှင့် လက်နက်ကိုင်တော်လှန်ရေးလမ်းစဉ် နှစ်ခုစလုံးသည် နွေဦးတော် လှန်ရေး၏ အဆင့်အလိုက် ဖြစ်တည်ပြောင်းလဲလာသော နည်းလမ်းများသာ ဖြစ်သည်ဟု ရှုမြင် ပါသည်။ ထို့ကြောင့် မြို့ပြကျေးလက်သပိတ်လှုပ်ရှားမှုများ ဆက်ရှိနေဖို့ လိုအပ်သကဲ့သို့ လက်နက် ကိုင်တော်လှန်ရေးသည်လည်း မိမိလူထု၊ မိမိမြို့ရွာ ကာကွယ်နိုင်ဖို့အတွက်၊ ခုခံနိုင်ဖို့အတွက် ဆက် လက်လိုအပ်နေမည်ဟု သုံးသပ်ပြသည်။ မရူဇူးက ယခုလိုလည်း ပြောဆိုပါသည်။

“ဒီစစ်ကောင်စီက ကျွန်မတို့ကို မအုပ်ချုပ်နိုင်ဘူး၊ ‘ငါတို့ကို မအုပ်ချုပ်နိုင်ဘူး၊ နင်တို့ရဲ့ အမိန့်တွေ ကို ငါတို့က ဖီဆန်နေတယ်’ ဆိုတဲ့ဟာမျိုးကို ပြဖို့ကလည်း ဒီသပိတ်လှုပ်ရှားမှုတွေက လိုအပ်တယ်၊ သပိတ်ဆိုရင် ကျွန်မတို့ လမ်းပေါ်ထွက်တာလည်း ဖြစ်နိုင်တယ်၊ သူတို့ရဲ့အမိန့်ကို မနာခံခြင်းအားဖြင့် အိမ်ထဲမှာနေပြီး သပိတ်မှောက်တာ၊ ကျောင်းမတက်တာ၊ အခွန်မပေးတာ ဒါတွေအားလုံးက အကျိုး ဝင်နေတဲ့အခါကျတော့ ဒါက ဘယ်လိုပဲဖြစ်ဖြစ် လိုအပ်တဲ့ လုပ်ကိုလုပ်ရမယ့် လှုပ်ရှားမှုတွေ ဖြစ်တယ်”

မည်သည့်လမ်းစဉ်သည် ပိုမိုကောင်းမွန်သည်ဟု မဆိုသာသော်လည်း နွေဦးတော်လှန်ရေး၏ ပိသေသနစ်ခု ဖြစ်သည့် လူထုသပိတ်လှုပ်ရှားမှုလမ်းစဉ်နှင့် လက်နက်ကိုင်ခုခံတော်လှန်ရေး လမ်းစဉ်နှစ်ခုစလုံးသည် မြန်မာ့နွေဦးတော်လှန်ရေး၏ အသက်သွေးကြောများ ဖြစ်နေသည်ကတော့ သံသယပွားဖွယ်မရှိဟု ဆိုရပါမည်။

ခုခံတော်လှန်စစ်နှင့် အမျိုးသမီးများ၏ အခန်းကဏ္ဍ

နွေဦးတော်လှန်ရေးကို အမှီသဟဲပြုကာ အမျိုးသမီးများ၏ ကျား - မ တန်းတူအခွင့်အရေးကိစ္စရပ်များကို ဖော်ဆောင်နေသည့် အမျိုးသမီးများသည် အမျိုးသားများနည်းတူ ခုခံတော်လှန်စစ် ဆင်နွှဲသည့်အခါတွင်လည်း မိမိတို့၏ ပူးပေါင်းပါဝင်မှုအားဖြင့် မိမိတို့၏ လုပ်နိုင်စွမ်းရည်ကို မိမိတို့ကိုယ်တိုင် မြှင့်တင်နေရသည်ဟု အမျိုးသမီးစစ်သည်တော်တပ်ရင်း (မြောင်) မှ အမ်မရာက ပြောပါသည်။

“ဒီ နွေဦးတော်လှန်ရေး အောင်မြင်တာနဲ့ တစ်ပြိုင်နက်တည်း ကျား - မ တန်းတူအခွင့်အရေး ရဖို့ ကိစ္စရပ်တွေကလည်း တစ်ပါတည်း အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်နိုင်လိမ့်မယ်” ဟု အမ်မရာက ယုံကြည်ထားပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ ကျောင်းသားများဒီမိုကရက်တစ်တပ်ဦး (ABSDF) မှ ဗဟိုဦးဆောင်ကော်မတီဝင် မိဆူးပွင့်ကတော့ တိုက်ခိုက်ရေးဘက်တွင် စိတ်အားထက်သန်သည့် အမျိုးသမီးများအနေဖြင့် တပ်မှူးကောင်းများဖြစ်သည်အထိ ရည်မှန်းကာ ကြိုးစားသင့်ကြောင်း အကြံပြုပါသည်။ နွေဦးတော်လှန်ရေးတွင်ပါဝင်သော အမျိုးသမီးလူငယ်များ၏ စွမ်းဆောင်နိုင်အားသည် ထက်မြက်ကောင်းမွန်ပြီး ခွန်အားလည်း အပြည့်ရှိသည်ဟု သူက ရှုမြင်သည်။ “ကိုယ် ဘာအတွက် တိုက်နေသလဲ၊ ကိုယ် ဘယ်အထိ လိုက်ပါမလဲ၊ ရှင်းရှင်းလင်းလင်း ရှိထားမယ်ဆိုရင် အောင်ပွဲရောက်တဲ့အချိန် အမျိုးသမီး ခေါင်းဆောင်ကောင်းတွေ အများကြီး တွေ့မြင်ရမယ်လို့ မျှော်လင့်ထားပါတယ်” ဟု မိဆူးပွင့်က ဆိုပါသည်။

ယခုအခါ မြန်မာတစ်နိုင်ငံလုံးအတိုင်းအတာဖြင့် တောင်တန်းမြေပြန့်အလိုက် ခုခံတော်လှန်စစ် ဆင်နွှဲနေကြသော မြို့ပြဒေသအလိုက် ပြည်သူ့ကာကွယ်ရေးတပ်ဖွဲ့ (PDF) ပေါင်း ၄၀၀ ကျော်အထိ ရှိနေကြောင်း NUG ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီး၏ ပြောဆိုချက်အရ သိရပါသည်။ ထို့အပြင် NUG ကာကွယ်ရေးဌာနအနေဖြင့်လည်း ပြည်သူ့ကာကွယ်ရေးတပ်ရင်းပေါင်း ၂၅၉ ခုအထိ တည်ထောင်ထားပြီး မြို့နယ်ပေါင်း ၂၅၀ ကျော်တွင် ပြည်သူ့ကာကွယ်ရေးအဖွဲ့ (ပကဖ) များ ဖွဲ့စည်းထားပြီဟု ဆိုပါသည်။ အဆိုပါ PDF များ၊ တပ်ရင်းများ၊ ပကဖများအတွင်း အမျိုးသမီးစစ်သည်တော် ပါဝင်မှုကို ခန့်မှန်းတွက်ဆနိုင်ခြင်း မရှိသော်လည်း အမျိုးသမီးများ၏ ခုခံတော်လှန်စစ်အတွင်း ပါဝင်မှုကတော့ အနည်းနှင့်အများ ရှိနေပါလိမ့်မည်။

စစ်ကိုင်းတိုင်းအတွင်း အမျိုးသမီးစစ်သည်တော်တပ်ရင်း (မြောင်)တွင် အင်အား ၅၀၀ ကျော် ရှိသည်။ စစ်ကိုင်းတိုင်း အခြေစိုက် ပြည်သူ့ကာကွယ်ရေးတပ်ဖွဲ့ တစ်ခုဖြစ်သည့် Myanmar Defense Force (MDF - Special Force) တွင် အမျိုးသမီးကွန်မန်ဒိုဖွဲ့မှု တစ်ခုရှိသည်။ ကရင်နီ (ကယား) ပြည်နယ် ဒီမောဆိုမြို့နယ် ပြည်သူ့ကာကွယ်ရေးတပ်ဖွဲ့တွင် အမျိုးသမီးစစ်သည်အင်အား ၇၀၀ ခန့် ရှိသည်။

ကလေးမြို့နယ် ပြည်သူ့ကာကွယ်ရေးတပ်ဖွဲ့ တပ်ရင်း ၇ တွင် ဆေးတပ်သားအဖြစ် တာဝန်ထမ်းနေသည့် အသက် ၂၅ နှစ်အရွယ် မသန္တာလင်းဆိုလျှင် ကလေးမြို့သူ ကျောင်းဆရာမတစ်ဦး ဖြစ်သည်။ စစ်တပ်အာဏာသိမ်းပြီးနောက် စစ်အာဏာရှင်၏ မတရားဖိနှိပ်မှုများကို လုံးဝ လက်မခံနိုင်သည့် အတွက် အနာဂတ်ရည်မှန်းချက်များကို စွန့်လွှတ်ကာ ကျရာနေရာက ဆန့်ကျင်တွန်းလှန်နေကြသည့် လူငယ်လူရွယ်များထဲမှ တစ်ဦး ဖြစ်သည်။

"တော်လှန်ရေးမှာ အများကြီး အသက်တွေ သွေးတွေ ချွေးတွေ ပေးဆပ်ခဲ့ရတယ်။ ကိုယ်လည်း ဘယ်နေ့ ဘယ်အချိန် ပေးဆပ်ရမယ်ဆိုတာ မသိဘူး။ အိမ်ကို ကိုယ့်အသက်နဲ့ ပြန်သွားရမလားဆိုတာလည်း မျှော်မှန်းထားလို့မရဘူး။ ခြေကျိုး လက်ကျိုးနဲ့လည်း ပြန်ရင် ပြန်ရနိုင်တယ်။ အသက်မပါဘဲ နဲ့လည်း တိုက်ပွဲမှာ ကျသွားနိုင်တယ်။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော်တို့ မနိုင်မချင်း နောက်ပြန်မလှည့်ဘူး။ မနိုင်မချင်း အိမ်မပြန်ဘူး" ဟု မသန္တာလင်းက စိတ်ပိုင်းဖြတ်ထားပါသည်။

မွန်ပြည်နယ် မဲဆန္ဒနယ် အမှတ် ၁၁ မှ အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဒေါ်သီရိရတနာ ဆိုလျှင်လည်း စစ်အာဏာသိမ်းသည့် ၂၀၂၁ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီ ၁ ရက်တွင် နေပြည်တော်၊ ဇေယျသီရိ မြို့နယ်အတွင်းရှိ စည်ပင်ညွှန်ရိပ်သာ၌ အခြားသော လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ၄၀၀ ကျော်နှင့်အတူ အာဏာသိမ်းစစ်တပ်နှင့် ရဲများ၏ ဝိုင်းဝန်းပိတ်ဆို့ခြင်းကို ခံခဲ့ရပါသည်။ သူ၏ မဲဆန္ဒနယ်ဖြစ်သော ဘီးလင်းမြို့နယ်သို့ ပြန်ရောက်ချိန်တွင်တော့ စစ်အာဏာရှင်ဆန့်ကျင်ရေး လှုပ်ရှားမှုများအား ဦးဆောင် ခဲ့သည့်အတွက် ပုဒ်မ-၅၀၅ ထုတ်ကာ အာဏာသိမ်းစစ်အုပ်စု၏ လိုက်လံဖမ်းဆီးခြင်းကို ရင်ဆိုင်ခဲ့ရ ပါသည်။ ယခုအခါ တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်တော်လှန်ရေးအဖွဲ့များ၏ နယ်မြေအတွင်း ရောက်ရှိ နေသည့် ဒေါ်သီရိရတနာအနေဖြင့် “အသက်အန္တရာယ်နဲ့ ကြုံတွေ့ခဲ့ရပေမယ့် ပြည်သူတွေအတွက် မပြီးဆုံးသေးတဲ့ တာဝန်တွေကို ဆက်ထမ်းဆောင်ချင်တာကြောင့် တော်လှန်ရေး ဆက်လုပ်သွားမယ်” ဟု ဆိုပါသည်။

လွတ်မြောက်နယ်မြေတစ်ခုတွင် ၄၅ ရက်ကြာ စစ်သင်တန်းတက်ရောက်ခဲ့သည့် မဒါလီဆိုလျှင် စီးပွားရေးတက္ကသိုလ်မှ ဘွဲ့ရရှိထားသူဖြစ်ပြီး Digital Marketing အဖြစ် လုပ်ငန်းခွင်ဝင်နေသူ ဖြစ် သည်။ ခန္ဓာကိုယ်သေးငယ်သည့်အတွက် စစ်သင်တန်းအတွင်း ကလေးစစ်သားဟု စနောက်ခြင်းခံခဲ့ရ သည့် မဒါလီသည် ယခုအခါ အာဏာသိမ်းစစ်ကောင်စီတပ်များအား ခုခံတော်လှန်ရန် အဆင်သင့်ဖြစ် နေပြီဟု ဆိုပါသည်။

“ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် သေမယ်လို့ပဲ တွေးထားလိုက်တာ၊ ဘာမှမလုပ်ဘဲ သေသွားမယ့်အစား ကိုယ် သေသွားမယ် ဆိုရင်တောင် ကိုယ့်ခန္ဓာကိုယ်မှာ ငုံးတွေ ဘာတွေ ချိတ်ပြီးတော့ သူတို့ (စစ်ကောင်စီ တပ်သား) အနည်းဆုံး ငါးယောက်လောက်ကို ဆွဲခေါ်သွားနိုင်ရင်တောင် သေရကျိုးနပ်တယ်မလား။ ကိုယ်သေရမယ်ဆိုရင်တောင် သူတို့တွေ (စစ်ကောင်စီတပ်သား)ကို ဘယ်လောက်သတ်ပြီး သေသွား ရမလဲပေါ့။ ဘာမှမဟုတ်ဘဲတော့ မသေချင်ဘူး၊ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ်တော့ မနေမြောပါဘူး၊ အဓိကက သူတို့ကိုပါ အပါခေါ်သွားဖို့ပဲ” ဟု မဒါလီက စိတ်ပိုင်းဖြတ်ထားပါသည်။

ယခုအခါ နွေဦးတော်လှန်ရေးကာလ ကြာမြင့်လာသည့်အတူ ခုခံတော်လှန်စစ်၏ အရှိန် အဟုန်သည်လည်း မြင့်တက်လာနေသည့်အတွက် အာဏာသိမ်းစစ်အုပ်စု၏ စစ်အင်အား၊ လက်နက် အင်အား အလုံးအရင်း အသုံးပြုကာ ထိုးစစ်ဆင် ဖြိုးခွင်းမှုများကို တနိုင်ငံလုံးအတိုင်းအတာဖြင့် မြင် တွေ့နေရပြီဖြစ်သည်။ အထိနာနေသည့် အာဏာသိမ်းစစ်အုပ်စုသည် ကျေးရွာများအလိုက် မီးရှို့ ဖျက်ဆီးခြင်း၊ အရပ်သားပြည်သူများအား ဖမ်းဆီးသတ်ဖြတ်ခြင်း စသည့် ယုတ်ညံ့သော လုပ်ရပ်များ အပြင် လေကြောင်းမှ ငုံးကြဲတိုက်ခိုက်မှုများကိုလည်း အဆင်အခြင်ကင်းမဲ့စွာ ပြုလုပ်ဆောင်လျက် ရှိပါသည်။

၂၀၂၂ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီ ၂၀ ရက်၊ နံနက်ပိုင်းအချိန် စစ်ကိုင်းတိုင်း၊ မြင်းမူမြို့နယ် ဒေသခံ ပြည်သူ့ ကာကွယ်ရေး တပ်စခန်းတစ်ခုအား စစ်ကောင်စီတပ်များ ဝင်ရောက်စီးနင်းခဲ့သဖြင့် ဆေးတပ်သား ရဲမေ ခုနစ်ဦး အပါအဝင် ၁၀ ဦး ဖမ်းဆီးခံခဲ့ရသည်။ ၂၀၂၁ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာ ၁၆ ရက်ကလည်း ကလေး မြို့နယ် ပြည်သူ့ကာကွယ်ရေးတပ်ဖွဲ့ တပ်ရင်း ၃ စခန်း စီးနင်းခံရပြီး ဆေးတပ်သားရဲမေ ကိုးဦး ဖမ်း ဆီးခံခဲ့ရပါသည်။ ဖမ်းဆီးခံရသူများ၏ နောက်ဆက်တွဲ သတင်းအချက်အလက်များကတော့ ယနေ့ အချိန်ထိ ပျောက်ဆုံးနေဆဲဖြစ်ပါသည်။

နွေဦးတော်လှန်ရေး၏ ခုခံတော်လှန်စစ်တွင် မြို့ပြကျေးလက်ဒေသအလိုက် သာမန်အမျိုးသမီး များ ပါဝင်လာသကဲ့သို့ ကလေးမြို့မှ တက္ကသိုလ်ကထိက ဒေါ်ရတီအုန်း၊ သီလရှင် ဒေါ်ဝရညာကီ

ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် သေမယ်လို့ပဲ တွေးထားလိုက်တာ၊
 ဘာမှမလုပ်ဘဲသေသွားမယ့်အစားကိုယ်သေသွားမယ်
 ဆိုရင်တောင် ကိုယ့်ခန္ဓာကိုယ်မှာထုံးတွေ့ဘာတွေ့ချိတ်
 ပြီးတော့ သူတို့ (စစ်ကောင်စီ တပ်သား) အနည်းဆုံး
 ငါးယောက်လောက်ကိုဆွဲခေါ်သွားနိုင်ရင်တောင်သေရ
 ကျိုးနပ်တယ်မလား။ ကိုယ်သေရမယ်ဆိုရင်တောင်
 သူတို့တွေ (စစ်ကောင်စီတပ်သား)ကို ဘယ်လောက်
 သတ်ပြီး သေသွားရမလဲပေါ့။ ဘာမှမဟုတ်ဘဲတော့
 မသေချင်ဘူး၊ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ်တော့ မနှမြောပါဘူး၊
 အဓိကကသူတို့ကိုပါအပါခေါ်သွားဖို့ပဲ

တစ်ဖြစ်လဲ ခုခံတော်လှန်စစ်တွင် ပါဝင်လာသည့် ရှမ်း - ကရင်စပ် မနန်းဝင့်ဝါ စသော လူသိများသည့် အမျိုးသမီး စစ်သည်တော်များကို မြင်တွေ့ခဲ့ရပါသည်။ ထို့အပြင် စစ်လက်နက်အပြည့်အစုံ၊ ပြည်သူ့ ကာကွယ်ရေး တပ်ဖွဲ့ဝတ်စုံများဖြင့် မြင်တွေ့ရသည့် အလှမယ် ထားထက်ထက်၊ သရုပ်ဆောင် မြန်း ရည်လွင်တို့၏ ရုပ်ပုံများသည်လည်း နွေဦးတော်လှန်ရေးအတွင်း ထွက်ပေါ်လာပါသည်။

ခုခံတော်လှန်စစ်အတွက် ပြင်ဆင်ကြိုးပမ်းနေကြသည့် ပြည်သူ့ကာကွယ်ရေးတပ်ဖွဲ့ များ၏ စစ် ရေး လေ့ကျင့်မှုများ၊ စစ်သင်တန်းများအတွင်း အမျိုးသားများနည်းတူ လိုက်ပါဆောင်ရွက်နေကြသည့် အမျိုး သမီးများ၏ လေ့ကျင့်ရေးမြင်ကွင်းများသည် နွေဦးတော်လှန်ရေးအတွင်း လေးစားဂုဏ်ယူဖွယ် အမှတ်သရုပ်များအဖြစ်ထာဝရဖြစ်တည်နေပေလိမ့်မည်။ လေဒက်၊မိုးဒက်နှင့်အာကာသိမ်းစစ်အုပ်စု၏ လူသူအင်အား၊ စစ်လက်နက် အလွန်အကျွံ အသုံးပြု ထိုးစစ်ဆင်မှုများကို ကြိုကြိုခံကာ ခက်ခဲကြမ်း တမ်းမှုပုံသဏ္ဍာန်မျိုးစုံကို အမျိုးသားများနည်းတူ အမျိုးသမီးစစ်သည်တော်များလည်း ရုန်းကန်ဖြတ် သန်းနေကြရပါသည်။

“အမျိုးသမီးတွေရဲ့ လက်နက်ကိုင်တော်လှန်ရေးလမ်းစဉ်ကတော့ ကျွန်မတို့သမိုင်း၊ မှတ်တမ်း တင်ကို တင်ထားရမယ်၊ အသိအမှတ်ပြုကို ပြုရမယ့် လှုပ်ရှားမှုတစ်ခု ဖြစ်တယ်” ဟု BWU တွဲဖက် အထွေထွေ အတွင်းရေးမှူး - ၁ မဇူဇူးက ဆိုပါသည်။

အမျိုးသမီးစစ်သည်တော်များ၏ ကိုယ်တွေ့မှတ်တမ်း

ခုခံတော်လှန်စစ်အတွက် လက်နက်ကိုင်လမ်းစဉ်ကို ရွေးချယ်ခဲ့ရသည့် အကြောင်းအရင်းနှင့် ပတ်သက်ပြီး ကရင်အမျိုးသားအစည်းအရုံး(KNU) ထိန်းချုပ်နယ်မြေအတွင်းမှ PDF အမျိုးသမီးစစ်သည် နန်းထက်ထက်က “ခေတ်အဆက်ဆက်မှာ ငြိမ်းငြိမ်းချမ်းချမ်းနဲ့ ကိုယ်လိုချင်တာကို တောင်းခဲ့တာလည်း တစ်ခါမှ မရခဲ့ဘူး။ အခုဆိုရင် ကိုယ့်မျက်စိရှေ့တင်ပဲ အမျိုးသမီးတွေကို သတ်ဖြတ်ခဲ့တာတွေ ကိုယ်နဲ့ ပါလာတဲ့ သူငယ်ချင်းတွေကို ပစ်သတ်ခဲ့တာတွေ၊ စစ်ကောင်စီဘက်က ပြောသလို သူတို့က ခဲနဲ့ပစ်လို့ ပြန်ပစ်ရတာပါဆိုပြီး ပထမဦးဆုံး မြသွဲ့သွဲ့ခိုင် သေသလိုမျိုးပဲ ငြိမ်းချမ်းစွာ ဆန္ဒပြတာကို ခဲနဲ့ပစ်လို့ ပြန်ပစ်ရတာဆိုတော့ ကျွန်မတို့ မဖြစ်မနေ ရွေးချယ်ရမယ့်လမ်းက ဒီလက်နက်ကိုင်လမ်းစဉ်ပဲ ကျန် တော့တယ်။ မေတ္တာထားလို့မရတဲ့သူကို မေတ္တာပြုလို့မရတော့ လက်နက်ကိုင်လမ်းစဉ်ကို ရွေးချယ်ဖြစ် ခဲ့တာပဲ ဖြစ်တယ်” ဟု ဆိုပါသည်။

“စစ်သွေးကြွနေလို့ လက်နက်ကိုင်တာကို ရွေးချယ်ခဲ့တာ မဟုတ်ပါဘူး” ဟု နန်းထက်ထက်က ပြောပြသည်။

စစ်အာဏာသိမ်းကာလအတွင်း မြို့နယ်အတွင်းရှိ ကျေးရွာများအား တစ်ရွာဝင် တစ်ရွာထွက် လှည့်လည်သောင်းကျန်းနေကြသည့် အာဏာသိမ်းစစ်ကောင်စီတပ်သားများ၏ အပြစ်မဲ့ ပြည်သူများ အပေါ် ဖမ်းဆီးသတ်ဖြတ်မှုများ၊ အိုးအိမ်များ ဖျက်ဆီးမီးရှို့မှုများ၊ အရပ်သား ပြည်သူပိုင်ပစ္စည်းများအား လုယူခိုးဝှက်ခြင်း စသည့် ရာဇဝတ်မှုမျိုးစုံကို နိစ္စဓူဝ မြင်တွေ့နေရသည်က စစ်ကိုင်းတိုင်းအတွင်း အမျိုးသမီး စစ်သည်တော်တပ်ရင်း (မြောင်)ကို ဖြစ်တည် ပေါက်ဖွားစေခဲ့ပါသည်။

၂၀၂၁ ခုနှစ် အောက်တိုဘာ ၂၆ ရက်တွင် စတင်ဖွဲ့စည်းခဲ့သည့် အမျိုးသမီးစစ်သည်တော်တပ်ရင်း (မြောင်) မှ အမ်မရာက "ပြစ်မှုတွေ အများကြီး အများကြီး ကျူးလွန်နေတဲ့သူတွေကို ပြန်လည်ချေပနိုင်ဖို့ ပြန်လည်တော်လှန်နိုင်ဖို့ဆိုရင် အမ်မရာတို့တစ်တွေက လက်နက်ကိုင်လမ်းစဉ်ကို ရွေးချယ်မှ ဖြစ်တော့မယ်။ လက်နက်ကိုင်ကို လက်နက်နဲ့ ယှဉ်ပြိုင်ရတော့မယ်ဆိုတဲ့ အနေအထားမျိုးတစ်ခုနဲ့ ကြုံလာတဲ့အခါ ရရာလက်နက်ကို စွဲကိုင်ပြီးတော့မှ တော်လှန်တိုက်ပွဲဝင်နေခဲ့တာဆိုရင် အောက်တိုဘာ ၂၆ ကနေမှ ယနေ့အချိန်အထိပဲ" ဟု ဆိုပါသည်။

နွေဦးတော်လှန်ရေးခရီးသည် ဖောက်ခင်းထားပြီးသား ဖြောင့်ဖြူးနေသည် မဟုတ်။ ခက်ခဲကြမ်းတမ်းမှု၊ စိန်ခေါ်မှု၊ ပေးဆပ်ရမှု ကြီးမားသည်။ 'ပြည်တင်းရင် မင်းမခံနိုင်' ဆိုသကဲ့သို့ ပြည်သူလူထု တစ်ရပ်လုံးအနေဖြင့် ဆက်လက်တောင့်ခံထားကြရန် ကရင်နီအမျိုးသားကာကွယ်ရေးတပ် (KNDF) မှ ဟယ်လာရီက တောင်းဆို တိုက်တွန်းထားပါသည်။

"ဘယ်နည်းလမ်းပဲသုံးသုံး ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ဘုံရန်သူက ဒီ စစ်အာဏာရှင်ပဲ။ ဘုံခရီးက ဖက်ဒရယ် ဒီမိုကရေစီ ပေါ်ပေါက်ရေးပဲ။ ... ပြီးတော့ လုံးဝကို ဒီ အာဏာရှင်ကို လုံးဝလက်မခံဘူးဆိုတဲ့ နည်းလမ်းမျိုး ပြုကြမယ်" ဟု ဟယ်လာရီက ဆိုပါသည်။

ရှေ့တန်းစစ်မျက်နှာတွင် တိုက်ပွဲဝင်ရသည့်အခါတိုင်း ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ကာကွယ်ဖို့နှင့် ရန်သူ (စစ်ကောင်စီတပ်) ကို မည်သို့ ချေမှုန်းနိုင်မလဲဆိုသည့် စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ခံစားဖြစ်တည်မှုသည် သူ့အတွက် ကြီးမားသည့် စိန်ခေါ်မှုတစ်ရပ် ဖြစ်သည်ဟု အမ်မရာက ပြောပြသည်။ အသက်ကို စတေးကာ စွန့်လွှတ် တိုက်ပွဲဝင်နေကြသော်လည်း အောင်မြင်မှုမရခင် လမ်းခုလပ်တွင် တစ်စုံတစ်ခု ဖြစ်သွားမည့် အခိုက်အတန့်ကို သူ့လို လက်နက်ကိုင်လမ်းစဉ်တွင် ပူးပေါင်းပါဝင်နေကြသည့် စစ်သည်တော်တိုင်းက မလိုလားကြဟု အမ်မရာက ပြောပြပါသည်။

"အရေးတော်ပုံကြီး အောင်မြင်ဖို့အတွက် တော်လှန်နိုင်ဖို့ဆိုတာ ကိုယ့်အသက်ကို ကာကွယ်ရသလို ရန်သူကို ချေမှုန်းနိုင်ဖို့ အရာတွေဆိုတာကတော့ စိန်ခေါ်မှုနဲ့အတူ ဆုံးရှုံးနစ်နာမှုတွေလည်း ရှိကောင်းရှိလာနိုင်တဲ့ အခြေအနေတစ်ခုပေါ့လေ"

စစ်အာဏာသိမ်းကာလအတွင်း တိုင်းပြည်စီးပွားရေး ကျဆင်းလာမှု၊ ကုန်ဈေးနှုန်းများ ကြီးမြင့်လာမှုနှင့် ငွေကြေးတန်ဖိုးကျဆင်းလာနေခြင်းများသည် ခုခံတော်လှန်စစ်အတွင်း ပြင်ဆင်တိုက်ပွဲဝင်နေကြသူများအတွက် ကြီးမားသည့် စိန်ခေါ်မှုတစ်ရပ်ဖြစ်နေပြီး တော်လှန်ရေးကာလ ကြာမြင့်လာသည်နှင့်အမျှ အလှူရှင်များ၏ ပံ့ပိုး ထောက်ပံ့နိုင်မှုသည်လည်း တုံ့နေလောနေပြီ ဖြစ်သည်။ ထို့အတွက် အမျိုးသမီးစစ်သည်တော်များအပါအဝင် တော်လှန်ရေးတွင် ရှေ့တန်းမှ ခုခံတော်လှန်နေကြသည့် အင်အားစုများအတွက် ကူညီထောက်ပံ့မှုများ လိုအပ်လာနေကြောင်း ဟယ်လာရီက ပြောပါသည်။ သူက ယခုလိုလည်း တောင်းဆိုထားပါသည်။

"ဒီ အာဏာရှင် အုပ်ချုပ်တာကို ဘယ်သူကမှ မခံချင်ကြဘူး။ ဒါကြောင့် ပြည်သူလူထုကို မေတ္တာရပ်ခံချင်တာတစ်ခုက ဒီလူတစ်စုကို ဖြုတ်ချဖို့ ပြည်သူလူထုရဲ့ အင်အားလိုတယ်ဆိုတာ မမေ့ကြပါနဲ့။ ကျွန်တော်တို့တွေက ရှေ့တန်းကနေ တိုက်ထုတ်ပေးမယ်။ ပြည်သူလူထုက တတ်နိုင်တဲ့ ဘက်ကနေ ကူညီကြပါ။ ဒီတော်လှန်ရေးကို အတူတကွ အမြန်ဆုံး အဆုံးသတ်ရအောင်။ ထပ်ပြီး ယုံယုံကြည်ကြည်နဲ့ လှူဒါန်းပေးဖို့ တောင်းဆိုချင်ပါတယ်"

သုံးသပ်တင်ပြချက်

စစ်အာဏာရှင်ဆန့်ကျင်ရေးအတွက် အကြမ်းမဖက် ပြည်သူ့အာဏာဖီဆန်ရေးလှုပ်ရှားမှု (CDM) မှသည် မြို့ပြကျေးလက်သပိတ်လှုပ်ရှားမှုများ၊ ခုခံတော်လှန်စစ်အတွက် ရရာလက်နက်စွဲကိုင်တော်လှန်ရေး လှုပ်ရှားမှုများအထိ အမျိုးသမီးများ၏ နေ့ဦးတော်လှန်ရေးအတွင်း ဦးဆောင်ပါဝင်မှုသည် ခမ်းနားကျယ်ပြန့်လှပါသည်။

CDM လှုပ်ရှားမှုတွင် ပါဝင်သော ပညာရေးဝန်ထမ်းများ၊ ဆရာဝန်၊ သူနာပြုစသည့် ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများ၊ အနုပညာရှင်များ၊ အလုပ်သမားများ၊ Generation Z ဟုဆိုသော လူငယ်လူရွယ်များ၊ ပညာသင်ကြားနေသူများ စသည့် စစ်အာဏာရှင်ဆန့်ကျင်ရေး အလွှာအသီးသီးတွင် အမျိုးသမီးများ ပါဝင်နေကြသည်။

ရန်ကုန်၊ မန္တလေး၊ မုံရွာပင်မ၊ မုံရွာ-အမြင့်လမ်းကျေးရွာများ၊ ချင်းတွင်းမြစ်အနောက်ဘက်ကမ်းကျေးရွာပေါင်းစုံ၊ ကလေးမြို့၊ ဒီပဲယင်းမြို့နယ်၊ တန့်ဆည်မြို့နယ်၊ ထားဝယ်မြို့နယ်၊ ဂန့်ဂေါမြို့နယ်၊ သရက်ချောင်းမြို့နယ်၊ ဝက်လက်မြို့နယ်၊ အရာတော်မြို့နယ် စသည်တို့တွင် အမျိုးသမီးဦးဆောင်သည့် သပိတ်စစ်ကြောင်းများသည် ယနေ့အချိန်အထိ စစ်အာဏာရှင်ဆန့်ကျင်ရေးလှုပ်ရှားမှုများကို ကြွေးကြော်သံမျိုးစုံဖြင့် ဟစ်ကြွေး တော်လှန်နေကြဆဲဖြစ်သည်။

ခုခံတော်လှန်စစ်တွင်လည်း အမျိုးသမီးစစ်သည်တော်တပ်ရင်း (မြောင်)ကဲ့သို့ အမျိုးသမီး ကိုယ်စားပြု ကွန်မန်ဒိုအဖွဲ့များ ဖွဲ့စည်းလျက်ရှိသည့်အပြင် တစ်နိုင်ငံလုံးအတိုင်းအတာဖြင့် တောင်တန်းမြေပြန့်ဒေသအလိုက် ခုခံတော်လှန်စစ်ဆင်နွှဲနေကြသော မြို့ပြကျေးလက်ဒေသအလိုက် ပြည်သူ့ကာကွယ်ရေးတပ်ဖွဲ့များတွင်လည်း ရှေ့တန်းစစ်မျက်နှာတွင် လည်းကောင်း၊ နောက်တန်းမှ ထောက်ပံ့လုပ်ငန်းတွင် လည်းကောင်း၊ ဆေးတပ်သားများအဖြစ် လည်းကောင်း အမျိုးသမီးများ၏ ပါဝင်မှုကို တွေ့မြင်ရပါသည်။

၂၀၂၁ ခုနှစ် စစ်အာဏာသိမ်းမှုကို အကြောင်းပြုပြီး ဖြစ်ပေါ်လာသည့် နေ့ဦးတော်လှန်ရေးအတွင်း စစ်အာဏာရှင်အပါအဝင် အာဏာရှင်စနစ်မှန်သမျှ အမြစ်ပြုတ်ချေမှုန်းရေးနှင့် ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီ ပြည်ထောင်စု တည်ဆောက်ရေးအတွက် ဦးတည် တိုက်ပွဲဝင်နေကြသော်လည်း ခေတ်အဆက်ဆက် အမျိုးသမီးများအပေါ် ခွဲခြားဆက်ဆံမှုများ၊ ပုံစံမျိုးစုံဖြင့် ဖိနှိပ်မှုများ၊ လိင်အခြေပြု အကြမ်းဖက်မှုများ စသည်တို့ကို တစ်ပြိုင်တည်း ချေဖျက်သွားရန် လိုအပ်သည်။

အနာဂတ် ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီပြည်ထောင်စု တည်ဆောက်ရေးတွင် အမျိုးသမီးများ၏ ဦးဆောင်မှု အခန်းကဏ္ဍမှ ပါဝင်နိုင်မှုကို ပိုမို အလေးထား ဆောင်ရွက်ရပေလိမ့်မည်။ စစ်အာဏာရှင်စနစ် အမြစ်ပြုတ်ချေမှုန်းသကဲ့သို့ မြန်မာ့လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွင်း ဖိုဝါဒကြီးစိုးသည့် အတွေးအခေါ် အယူအဆများ၊ အပြုအမူများကို အမြစ်ပြုတ် ချေဖျက်နိုင်ရန်လိုအပ်ပါသည်။ နိုင်ငံရေးအရ ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်နိုင်သည့်နေရာများတွင် အမျိုးသမီးများ ဖယ်ကြည့်ခံရမှုများကို အလေးထား ပြုပြင်ရပါလိမ့်မည်။ ထို့ကြောင့် နေ့ဦးတော်လှန်ရေးအတွင်း အမျိုးသမီး၏ ဦးဆောင်ပါဝင်မှုကို ထာဝီအလံများလွှင့်ထူကာ ဂုဏ်ပြုခွဲကြသကဲ့သို့ အနာဂတ်လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွင်း အမျိုးသမီးများအပေါ် ဖိနှိပ်မှုမှန်သမျှ ဆန့်ကျင်ကြောင်း ပြသပြီး အမျိုးသမီး၊ အမျိုးသား တန်းတူအခွင့်အရေးရရှိရေးအတွက် အာမခံချက် အပြည့်အဝ ပေးကြရန် လိုအပ်လာပြီ ဖြစ်ကြောင်း သုံးသပ်တင်ပြအပ်ပါသည်။

သုတေသနစာတမ်းအတွက် အင်တာဗျူးများမှ ကောက်နုတ်ချက်များ

အမျိုးသမီးစစ်သည်တော်တပ်ရင်း (မြောင်) – M2M ပြန်ကြားရေးတာဝန်ခံ အမ်မရာ

အမျိုးသမီးတွေရဲ့ ပူးပေါင်းပါဝင်မှုက နွေဦးတော်လှန်ရေးမှာ ပိုပြီး ထိရောက်မှုတွေ ရှိနေတယ်။ အရေးတော်ပုံ အောင်မြင်သွားခဲ့တယ်ဆိုရင်တောင်မှ ကျား -မ တန်းတူ အခွင့်အရေးကိစ္စရပ်တွေက တစ်ပါတည်း ရှိနေမှာဆိုတော့ ကိုယ့်ရဲ့ အခန်းကဏ္ဍကို ကိုယ်ကိုယ်တိုင် မြှင့်တင်နေတဲ့အပေါ်မှာ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ဂုဏ်ယူဝင့်ကြားစွာနဲ့ ဒီတော်လှန်ရေးကြီးကို ပူးပေါင်းပါဝင် ဆောင်ရွက်ပေးနေကြတာကိုလည်း အမ်မရာအနေနဲ့ ကျေးဇူးတင်တယ်။ ကိုယ့်ရဲ့ အခန်းကဏ္ဍမြှင့်တင်တဲ့အနေနဲ့ ပို၍ ပို၍ အာရုံစိုက်ပေးပါ။ ပို၍ ပို၍ ကြိုးစားပြီး လုပ်ဆောင်ပေးပါလို့လည်း မေတ္တာရပ်ခံချင်ပါတယ်

ကရင်နီအမျိုးသားများကာကွယ်ရေးတပ် (KNDF B – 09)မှ အမျိုးသမီးစစ်သည် ဟယ်လာရီ

အခက်အခဲတွေကြားကနေ ဝိုင်းပြီးကူညီကြပါ။ ဒါတွေ အမြန်ပြီးသွားပြီးတော့ ကျွန်တော်တို့တွေလည်း အိမ်ပြန်ချင်ပြီ။ ပြီးတော့ လွတ်လပ်ပြီး တရားမျှတတဲ့ ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုတစ်ခုကို အမြန်ဆုံး တည်ဆောက်ကြပြီး အတူတကွ ယှဉ်တွဲနေထိုင်ကြရအောင်လို့ ပြောချင်ပါတယ်။ ပြီးတော့ ပြည်သူ့ အထောက်အပံ့နဲ့ ဘဏ္ဍာရေးတွေ တောင့်တင်းမှပဲ ကျွန်တော်တို့လုပ်ငန်းတွေက ပိုပြီးတော့ မြန်လာ မယ်။ အဲဒီအထဲမှာမှ လက်နက်တွေလည်း စုဆောင်းလာနိုင်မယ်။ ဒါမှ ဒီအာဏာရှင်စနစ်ကြီးကို မြန်မြန်လေး ဖြိုချနိုင်မယ်။... ကျွန်တော်တို့ ရင်ဆိုင်ကြုံတွေ့နေရတဲ့ အလှူငွေ အခက်အခဲပေါ့နော်။ စိန်ခေါ်မှုအကြီးဆုံးပေါ့။ ပြီးတော့ လက်နက်ကြီးအပိုင်းပေါ့နော်။ ဒီ နောက်ပိုင်း လေယာဉ်ပစ်တာတွေ လိုအပ်လာတယ်။ လက်နက်ကြီးအင်အားတွေ ပိုမိုလိုအပ်လာတယ်။ လက်နက်ကြီးပိုင်းတွေကလည်း သိတဲ့အတိုင်းပဲ။ ဈေးက Gun ထက်စာရင် ပိုပြီးတော့ အများကြီး ဈေးကြီးတယ်။ ဒါကြောင့်မို့ မြန်မြန် ထည့်ဝင်ပါ။ ကိုယ်သုံးမယ့်အထဲက တစ်ဝက်ကိုထည့်ပါ။ ကိုယ်ပျော်မယ့်အထဲက တစ်ဝက်ကို ထည့်ပါ လို့ တိုက်တွန်းချင်ပါတယ်

မုံရွာတက္ကသိုလ် ကျောင်းသားများသမဂ္ဂအဖွဲ့မှ မြို့ပြသပိတ်လှုပ်ရှားမှုပါဝင်နေသူ လူငယ်အမျိုးသမီး မချောစုစံ

ခန္ဓာကိုယ်ဖွဲ့စည်းပုံအရ အားနည်းတဲ့အမျိုးသမီးတွေတောင်မှ ရှေ့တန်းမှာ ရွပ်ရွပ်ချုံ့ချုံ့ ပါဝင်နေသေးတာပဲ ငါတို့လည်း ဘာလို့မပါဝင်နိုင်ရမှာလဲဆိုတဲ့ စိတ်ဓာတ်တွေ ဖြစ်လာတယ်။ ဒီတိုက်ပွဲမှာက အမျိုးသမီးတိုက်ပွဲ မဟုတ်ဘူး၊ အမျိုးသားတိုက်ပွဲ မဟုတ်ဘူး။ LGBT တွေရဲ့တိုက်ပွဲ မဟုတ်ဘူး။ ဒါ ငါတို့အားလုံးရဲ့ လိုချင်တဲ့ ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီအတွက် တိုက်ပွဲဖြစ်တယ်ဆိုတဲ့ အသိတရားကို ထားရမှာဖြစ်တယ်။ နောက်ဆုံးမှာ သမိုင်းဖြစ်ထွန်းနိုင်မှာ ဖြစ်တယ်။ သမိုင်းတစ်လျှောက် ပြန်ကြည့်မယ်ဆိုရင် တော်လှန်ရေးထဲမှာ အမျိုးသမီးတွေ ပါဝင်ခဲ့ကြတယ်။ ဒါပေမဲ့ ပါဝင်မှုတွေ အားနည်းခဲ့တယ်။ ဘယ်လောက် အမျိုးသမီးတွေပါဝင်ခဲ့ပေမယ့်လည်း အချိန်တွေသာကြာသွားတယ်။ အမျိုးသမီးနဲ့ပတ်သက်တဲ့ အတွေးအခေါ်တွေ မပြောင်းလဲသေးဘူးဖြစ်နေတယ်။ အခုဆိုရင် နွေဦးတော်လှန်ရေး တစ်နှစ်တာ ကာလအတွင်းမှာ အတွေးအခေါ်တွေပြောင်းလဲလာတာကို တွေ့ရမှာ ဖြစ်တယ်။ ဒါကသမိုင်းတစ်ရပ်ပဲ

ရန်ကုန် မြို့ပြသပိတ်တိုက်ပွဲများအတွင်း ပါဝင်လှုပ်ရှား ဆောင်ရွက်နေသူ လူငယ် အမျိုးသမီး မဆူဖံ့နေ့

ခုခံတော်လှန်စစ်နဲ့ ပတ်သက်လို့ပြောရရင်၊ စစ်ရေးစစ်ရာနဲ့ ပတ်သက်လာရင် လူတိုင်းက ယောက်ျား လေးပဲ မြင်တယ်။ မြန်မာပြည်မှာ ဒီ ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီရတဲ့ အချိန်မှာ ပြန်လည်တည်ဆောက်မယ့် အချိန်မျိုးမှာ ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးချုပ်ကလည်း အမျိုးသမီး ဖြစ်နိုင်တယ်လေနော်။ အမျိုးသမီးတွေက စစ်ရေးစစ်ရာမှ မဟုတ်ဘူး၊ ကျန်တဲ့နေရာတွေမှာလည်း ကျွမ်းကျင်တဲ့သူ ဖြစ်နိုင်တယ်။ ဒါ့အပြင် လူထု က တော်လှန်ရေးရဲ့တပ်ဦးလို့ ယူဆထားတဲ့ NUG ရဲ့ ခုခံတော်လှန်စစ်ကြေညာလိုက်တဲ့ အချိန်မှာ လည်း အမျိုးသမီးတွေက ဒီရေစီးကြောင်းကို ပံ့ပိုးနိုင်တဲ့ ထောက်တိုင်တွေ ဖြစ်လာနိုင်တာပေါ့။ အာဏာ ရှင်ကို တော်လှန်ဖို့စစ်ပညာကိုသင်ယူတဲ့ လူငယ်တွေအတွက် ဘဏ္ဍာရေးအရအထောက်အပံ့ပေးနိုင်ဖို့ နည်းမျိုးစုံနဲ့ ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ပေးနေတာကို မြင်ရတယ်။ မြို့ပြပြောက်ကျားတော်လှန်ရေးကြောင့် ဖမ်းဆီးခံရတဲ့သူတွေကို အမျိုးသမီးရှေ့နေတွေက ရဲရဲပုံပုံ အမှုလိုက်ပေးနေတာတွေ၊ ခက်ခဲတဲ့ အခြေ အနေမှာတောင် မိသားစုနဲ့ အဆက်အသွယ်ရဖို့ ကြိုးပမ်း ဆောင်ရွက်နေကြတာတွေက တကယ့်ကို ကြီးမားတဲ့ အခန်းကဏ္ဍကနေ ပါဝင်နေကြတာကို ကောက်ချက်ဆွဲလို့ရတယ်

N Bawk (ကချင်တက်ကြွလှုပ်ရှားသူ)

လူငယ်တယောက်အနေဖြင့် လက်ရှိမှာ စစ်အာဏာရှင်ကို ဆန့်ကျင်ရေးမှာ ပါဝင်လှုပ်ရှားလျက်ရှိနေပါတယ်။

၂၀၁၈ မှာလည်း ကချင်ပြည်နယ် ပိတ်မိပြည်သူတွေ လွတ်မြောက်ရေးအတွက် တက်ကြွလှုပ်ရှားသူအနေနဲ့ ပါဝင်လှုပ်ရှားခဲ့ပါတယ်...

ကချင်လူငယ် အဖွဲ့အစည်းတွေမှာလည်း ပါဝင်လှုပ်ရှားလျက်ရှိနေပါတယ်။ ဥပဒေဘာသာကို တက်ရောက်လေ့လာနေသူဖြစ်ပြီး အာဏာသိမ်းလို့လတ်တလောမှာ ပညာရေးရပ်တန့်ထားပါတယ်။

“သူ့ကျွန်ဘဝက လွတ်မြောက်ဖို့၊ စစ်ကျွန်ဘဝက ရုန်းထွက်ကြ”

ကချင်ပြည်နယ် စစ်အာဏာရှင်စနစ် ဆန့်ကျင်ရေးလှုပ်ရှားမှုနေ့သူ လူငယ်အမျိုးသမီးဘောက်ဆိုင်:

ဒီတော်လှန်ရေးမှာ အမျိုးသမီးတွေအနေနဲ့ ခေါင်းဆောင်ပိုင်းမှာဆိုရင်လည်း ၁၀၀ မှာဆို ၆၀ ရာခိုင်နှုန်းက အမျိုးသမီးတွေ ပါဝင်နေတယ်။ အထူးသဖြင့် အမျိုးသမီးတွေကတော့ သူတို့ထက် မသာဘူးဆိုရင်တောင် သူတို့နဲ့အတူ လုပ်နိုင်တဲ့ အရည်အချင်း ရှိတယ်လို့ မြင်ပါတယ်။ ပြီးရင် ဒီတော်လှန်ရေးမှာလည်း အမျိုးသမီးတွေ အားတက်သရော ပါဝင်နေကြတယ်။ တော်လှန်ရေးမှာ ပါဝင်နေတဲ့ အမျိုးသမီးတွေ အားလုံးကိုလည်း ကျွန်မအနေနဲ့ဂုဏ်ပြုပါတယ်

မန္တလေးမြို့ပြသပိတ် တက်ကြွလှုပ်ရှားနေသူ လူငယ်အမျိုးသမီး
မအေးမြင့်အောင်အောင်

တော်လှန်ရေးမှာ အဓိက မစတေးလို့ကတော့ မအောင်နိုင်ဘူး။ ဒါက ကျွန်တော်တို့ လက်ခံရမယ့် အချက်။ တော်လှန်ရေးမှာ စတေးရတာ အများကြီးရှိမယ်။ ရင်းရတာတွေ အများကြီးရှိလာတယ်။ အဲဒီတော့ အဲဒီ အနေအထားတစ်ခုမှာ ကျွန်တော်တို့ တစ်သားတည်း ရှိနေတယ်ဆိုတာ ဒီနေရာကနေ ပြောချင်ပါတယ်။ တောထဲမှာ လူတိုင်းသည် လက်နက် မကိုင်နိုင်ပါဘူး။ လူတိုင်း လက်နက်ကိုင်ရမယ် ဆိုရင် လက်နက်က အလွယ်တကူ မရနိုင်ပါဘူး။ ရှိနေတဲ့ အင်အားစုတွေတောင်မှ လက်နက် မရနိုင်ဘူး ပေါ့ဗျာ။ ဆိုတော့ လက်နက်ကိုင်နိုင်တဲ့ လူတန်းစားက လက်နက်ကိုင်တယ်။ အဲဒါကို ကျွန်တော်တို့က ဘေးကနေပြီးတော့ ထောက်ပံ့ရေးအပိုင်းကို ကျွန်တော်တို့က တာဝန်ယူပေးပါတယ်။ တစ်သားတည်း ရှိနေပါတယ်ဆိုတာကို ဒီနေရာကနေပြီးတော့ သူတို့အတွက်ကို ကွန်တော်တို့က တစ်သားတည်း တိုက်ပွဲဝင်နေတာကို ပြောကြားချင်တယ်ဗျာ

မြန်မာ့အမျိုးသမီးသမဂ္ဂ (BWU) တွဲဖက်အထွေထွေအတွင်းရေးမှူး - ၁ မရုဇူး

အမျိုးသမီးတွေက သတ္တိရှိကြောင်း၊ အာဏာရှင်ကို လက်မခံနိုင်ကြောင်းကို ကျွန်မတို့က လက်နက်ကိုင် တော်လှန်ပြီးတော့ ပြနိုင်တဲ့ အမျိုးသမီးတွေရဲ့ ရဲစွမ်းသတ္တိလို့ ပြောမလား၊ ဒါတွေကို အားလုံး မြင်အောင် ပြနိုင်တဲ့ ပြယုဂ်တစ်ခု ဖြစ်တယ်။ အခုဆိုလို့ရှိရင် လက်နက်ကိုင်တော်လှန်ရေးလမ်းစဉ်မှာ ဆိုလိုရှိရင် ရှေ့တန်းထွက်ရတဲ့အမျိုးသမီးတွေလည်း ရှိနိုင်တယ်။ တချို့က နောက်တန်းကနေထောက်ပံ့၊ ပံ့ပိုးရမယ့် ဆေးတပ်သားအနေနဲ့ ပံ့ပိုးရမယ် ဘယ်လိုပဲဖြစ်ဖြစ် အမျိုးသမီးတွေရဲ့ ပါဝင်မှုက အသိအမှတ်မပြုဘဲ မနေနိုင်လောက်အောင် ဖြစ်တယ်

ရခိုင်ရှေ့ဆောင်အမျိုးသမီးအဖွဲ့ - RWIO ဥက္ကဋ္ဌ စောစံငြိမ်းသူ

နိုင်ငံရေးဆွေးနွေးပွဲလုပ်တဲ့အချိန်မှာလည်း အမျိုးသမီးထုတွေက နိုင်ငံရေးအရ ဖြေရှင်းတဲ့အဆင့်တွေမှာ အမျိုးသမီးတွေ ပါဝင်ဖို့အတွက်ကို တိုက်တွန်း လှုံ့ဆော်ခဲ့ကြတာရှိတယ်။ အဲဒါ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ အမျိုးသမီးတွေက ငြိမ်းချမ်းရေးကို ပိုပြီးတော့မှ လိုလားကြတယ်။ တိုင်းပြည်တစ်ပြည်မှာ ငြိမ်းချမ်းရေး ငတ်မွတ်တယ် ဆိုလို့ရှိရင်လည်း အမျိုးသမီးတွေက ပိုပြီး ငတ်မွတ်တယ်။ လိုလားတယ်ဆိုလို့ရှိရင်လည်း အမျိုးသမီးထုတွေက ငြိမ်းချမ်းရေးကို ပိုပြီးတော့မှ လိုလားကြတယ်

မြန်မာနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာကျောင်းသားများဒီမိုကရက်တစ်တပ်ဦး (ABSDF) ဗဟိုဦးဆောင်ကော်မတီဝင် မိဆူးပွင့်

အမျိုးသမီးတပ်မှူးကောင်းတွေ ပေါ်ထွန်းလာတဲ့အထိ ဝန်းရံပံ့ပိုးပေးဖို့လည်း လိုအပ်သလို နေရာအဆင့်ဆင့်ပေးဖို့ စစ်ရေးတာဝန်ရာထူးတွေ ပေးရပါမယ်။ နိုင်ငံရေးအပိုင်းမှာလည်း ကျန်မနေအောင် လက်တွဲခေါ်ရမယ်၊ အခွင့်အလမ်းတွေ ဖော်ထုတ်ပေးရပါမယ်။ ပါဝါရှိတဲ့ အမျိုးသမီးနိုင်ငံရေး ခေါင်းဆောင်တွေ ဖြစ်လာတဲ့အထိ ဖွဲ့လုံ့လကြီးကြီးထားရပါမယ်။ ဝါဒဖြန့်ချိရေး (ကြော်ငြာ) ကဏ္ဍတွေမှာ ပါဝင်မှုထက် နိုင်ငံရေးအရ ပါဝင်မှုကို အရယူထားကြဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။ အမျိုးသမီးလူငယ်တွေ တော်ကြပါတယ်၊ ထက်မြက်ပြီး ခွန်အားလည်း ရှိပါတယ်

နိုင်ငံတကာ မြန်မာသတင်း (ဘီအဲန်အိုင်)
မြန်မာ့ငြိမ်းချမ်းရေးလေ့လာစောင့်ကြည့်ရေး

ပထမဦးဆုံး အသက်ပေးခဲ့တဲ့
မြသွဲ့သွဲ့ခိုင်၊ မကျားရှိနဲ့ ဒီအာကာ
ရှင်ကို ဒူးမထောက်ဘဲနဲ့ တိုက်ပေါ်
ကနေ ခုန်ချပြီး တော့သတ်သေပြ
သွားတဲ့ မပန်းသီး၊ သူတို့ရဲ့ ပေး
ဆပ်မှုတွေက လူ့အဖွဲ့အစည်းကို
ထိခိုက်စေတယ်၊ ထိရဲ့ စေတယ်။
ရှင်းလင်းတဲ့ အမြင်တစ်ခုကို ပြန်
ပေါ်စေတယ်